

SLOVENSKI NAROD.

Številka vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike.
Inserti: Prostor 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupčijski in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notice, poslano, preklic, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 80 K. Zenske ponudbe, vsaka beseda 1 K 2—. Pri večjih naročilih popust.
 Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.
Uredništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knaflcova ulica št. 5, pritrilčno. — Telefon št. 304.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:		V inozemstvu:	
celoletno naprej plačano	K 300—	celoletno	K 480—
polletno	150—	polletno	240—
3 mesečno	75—	3 mesečno	120—
1	25—	1	40—

Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakaznici. Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje

Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadostno frankovane.

Rokopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 1'20 K

Poština plačana v gotovini.

Da se ne pozabi!

V predsobi gospoda kraljevega namestnika Ivana Hribarja je velika gneča. Zlasti gospodje okoli »Jugoslavije« silijo kakor v pasjih dneh nadležne muhe skozi vsako špranjo ter se mu ponujajo z milimi prošnjami za telesno stražo zoper nekdane njegove politične in osebne prijatelje. V tej vrsti turisti so v resnici nedosegljivi ti opozicijski katonji in sila težko se jih bo odkrižati, čeprav je g. Ivan Hribar energičen mož, pri katerem politično lakajstvo ne stoji visoko v kurzu.

V sredo je zlegla »Jugoslavija« posebno neokusno jajce te vrste z očitnim namenom, da temeljito zasamrdi nekdane tesno prijateljstvo našega novega političnega šefa z dr. Ivanom Tavčarjem. Zaradi tega in zaradi izredno infamnih podtkanj na naslov zadnjega in dr. Karla Trillerja ne moremo zgolj z aslužnim preziranjem odpraviti omenjenega članka priobčenega pod zaglavjem »Da se ne pozabi!« Politični lakaj, ki se je brezdomno usilil pod streho g. kraljevega namestnika brez njegove vednosti in proti njegovi volji, sicer ni imel toliko poguma, da bi imenoval imena, temveč govori le o nekdanjih »najožjih prijateljih in tovarših« g. Ivana Hribarja; toda iz vsebine očitaj mora spoznati vsak otrok, da ima v mislih dr. Ivana Tavčarja in dr. Trillerja. Tema dveh očitaj, da sta leta 1910 intrigirala zoper potrditev g. Hribarja za ljubljanskega župana, da nista prsta ganila zanj, ko ga je avstrijska vlada po izbruhu vojske internirala, da sta ga potem vrгла iz Kreditne banke, katero je bil ravno on ustanovil in da sta naposled preprečila njegovo izvolitev za predsednika prve »Narodne vlade«.

Kolikor trditve, toliko grdi obrekovanj! Nekdanji župan Hribar je padel zgolj in edino le v sled pritiska Nemcev zaradi septembarskih dogodkov iz leta 1908 in dr. Tavčar in dr. Triller sta se zaman trudila, da to preprečita, kar lahko še danes potrdi g. dr. Ploj, na katerega se sklicuje tudi »Jugoslavija«. — Po aretaciji Hribarjevi je dr. Tavčar storil, kar je bilo mo-

goče, da ga reši, a prav tako kakor so se še veliko višji in vplivnejši gospodje zaman trudili, da rešijo dr. Kramarja, tako je bila tudi vsaka akcija v prid g. Hribarju neuspešna. Le toliko se je dalo — če se ne motimo, s pomočjo pok. Boroeviča — doseči, da se g. Hribarja ni vršlo v ječo, temveč, oziraje se na njegovo takratno neugodno zdravstveno stanje, zgolj konfiniralo v zdravem gorskem kraju. Dr. Triller pa je v istem smislu — čeprav sam p. v. — opetovano interveniral celo neposredno v vojnem ministristvu na Dunaju v oddelku, kamor se je tačas težko prišlo noter, a še težje — ven. — Tudi tretja trditve, da sta dr. Tavčar in dr. Triller vrгла g. Ivana Hribarja iz Kreditne banke — saj proti njuni volji bi tega nihče ne bil mogel storiti! — je grdo potvorenje resnice. G. Hribar je ostal tudi v konfinaciji predsednik banke, dokler tega ni kategorično zabranila avstrijska vlada, zoper katero je bil med vojno vsak odpor nemogoč. V upravnem svetu banke pa je ostal celo proti volji vlade drždema in nepretrgoma ves čas vojne in preko prevrata, dokler se ni po imenovanju poslanikom v Pragi sam in prostovoljno odpovedal. Kdaj in kdo ga je torej vrgl iz banke? — In naposled predsedništvo prve Narodne vlade! Po ključu, ugotovljenem in sprejetem po Narodnem Veču, je pripadlo predsedništvo Narodne vlade Slovenski ljudski Stranki kot najmočnejši, ki je to mesto tudi neizprosno reklamirala. Zato je bila vsaka druga kandidatura nemogoča.

Vse to se nam je zdelo potrebno pribiti, »da se ne pozabi« brezmejna nizkost bojnega orožja lista g. Antona Peska. In h koncu še nekaj. Ta list se krčevito brani očitka kakršnegakoli stika s komunisti. A čuden slučaj je tudi to pot nanesel, da sta se v četudi neprostovoljnem objemu našla g. Anton Pesek in komunistični leader, bivši poslanec Fabjančič. Isto sredo, ko je »Jugoslavija« zlegla svoj klopotec, je došla iz Beograda vest, da je bivši poslanec Fabjančič izrabivši zadnjo priliko javnega nastopa, pljunil na sedemdesetlet-

nico očeta slovenskega dijaštva dr. Tavčarja in obrizgal poštenje vsikdar zanesljivega in neustrašenega branitelja našega dijaštva tudi pred vojnimi sodišči dr. Trillerja, češ da sta oba pred leti denuncirala slovensko mladino zaradi njenega jugoslovenskega stališča! — Ob sebi umevno je, da ta strupeni pljunek ne more doseči svojega cilja in

izkazali smo mu čisto nezasluzeno čast omembe le zaradi čudne časovne in vsebinske tovaršije.

Kdo in kdaj bo iznašel lek zoper neznošno zastrupljenje studencev, iz katerih bi moral zbegani narod zajemati zgolj resnico in poštenje?

Dr. Niko Županič:

Razvojne nujnosti.

II.

Iste razvojne nujnosti, ki so vodile našega slavnega pisatelja in politika dr. Ivana Tavčarja in ustvarile iz njega prepričanega zagovornika jugoslovenskega državotvorne, ga radikalizma; iste razvojne nujnosti, ki so nam dale drugega najodličnejšega jugoslovenskega sina, ministra in kraljevega namestnika Ivana Hribarja, prvoborca radikalne misli, iste razvojne nujnosti so privedle tudi mene iz Šumadije, iz srca Srbije, iz našega Piemonta, iz zibel naše svobode in kraljevine, da prinesem bratske pozdrave velike Radikalne stranke in da v njenem močnem okrilju nadaljujem v ožji domovini delo jedinstva in napredka.

Pregnan iz Avstrije radi jugoslovenskega prepričanja, užival sem skoro 15 let brezprimerno gostoljubnost in zaščito bratov Srbov. Kako naj bi jim lepše izkazal svojo hvaležnost nego v tem, da duha svobode, jedinstva in napredka, ki sem se ga navzel med njimi, presadim in razširim v zastrupljenem ozračju naše male Slovenije. Že pred mojo vrnitvijo so prihajale v Beograd nevesele vesti o razoranih domačih, političnih razmerah. Vse srbske stranke, radikalci, demokrati in zemljoradniki, so se zgrajali nad politično naivnostjo in nezrelostjo izvestnih slovenskih politi-

kov. Gospodarska situacija Slovenije utegne postati naravnost kritična. Uradniški in srednji stan sta po oduševanju delu bankrotov in verzičnikov propala, obrt in trgovina zastaja, kmet leze iznova v dolgo ve, obeta se slaba letina. Ali si naj mala Slovenija, ki šteje, jedva en milijon prebivalcev, — pravijo, da je baje še Nemcev več v Jugosl. — sama pomore iz prepada in bede s tem, da se postavi na sovražno separatistično stališče proti ogromni večini 12 milijonov drzavotvornih državljanov? Kaj pomeni peščica Slovencev v ogromnem telesu večine? Da se po domače izrazim, nič več kakor ocvirek v veliki skledi! Pa kak ocvirek! Najboljše tretjino je odgrinjala Italija, a ostali dve tretjini hočejo požreti komunistične in klerikalne podgane. Ali je kje na svetu možna večja politična nezrelost in naivnost? Pod nobenim pogostom ni mogoče, da bi se rešila iz lastne moči okrnjena Slovenija, a potrebna je nujna pomoč našim uradnikom in meščanom, obrtnikom in trgovcem, našim kmetom in poslom! A vendar so se našle blazine in zločinske roke, ki nam hočejo do tal porušiti obrambno zidovje jedinstvene države in tako od vseh strani nagnati nanjo tuje viharje in zver. In kako rafiniran razdiralen načrt so si zasnovali ti komunistični in klerikalni zarotniki: Udari pastirja in čreda se razkropi! Po tej metodi so organizovali celo vrsto atentatov na naše vodilne moze: atentat na regenta Aleksandra ni uspel, a padel je tragično naš nepozabni Milorad Drašković, napovedani so atentati na Pašića, Pribičevića in druge voditelje naroda.

Vsa državotvorna in poštena jugoslovenska javnost, goječa edno željo, da pride čim prej do reda in mirnega dela, se je enodušno dvignila kakor en mož z zahtevo, da se po vsej državi ustanove društva za »Jedinstvo in napredek, društva za narodno obrambo, vse vladne stranke so se združile v nepobedno falango in izdale »Zakon o zaščiti države«. A vednar je komunistično, klerikalna kača še vedno tako drzna, da izteguje sikajočo glavo proti jedinstveni državi. Iz taktičnih ozirrov so komunisti in klerikalci doslej tajili vsako zvezo, a v besnilu sovražnega afekta so strgli zadnjo zvezo in prizor usodne peripetije, bližajoče se katastrofalnemu koncu, se odigrava očito pred našimi očmi. Pa kdo bi mogel še tajiti?

»Zakon o zaščiti države« je bil sprejet v skupščini 1. avgusta 1921, a proti njemu so glasovali v prvi vrsti komunisti in klerikalci. Ali ni to vnebovpijoča predznost naših klerikalcev? Zadnjo karto iz gubljenih igr so vrgli na svojedržnega kupljenega agenta, največjega vojnega dobičkarja, Antona Peska, ki se javno baha in noračuje iz revežev z malenkostnim dobičkom 15 milijonov, Antona Peska, ki se je še pred 5 dnevi provokativno postavil na stran komunistov, se z nesramnim cinizmom dvignil proti bloku državotvornih strank in jim 26. julija 1921 v obraz zaludal v konfisciranem članku »Resnični krivci« najprejdennejše psovke, da so »znoreli blazine, proti katerim bo z vso odločnostjo delal toliko časa, dokler jih ne strmoglavim.« In še danes tiska isti Pesek glasilo komunistov, samo da podpira zarotnika proti državi in bogati od svojega hujskanja.

Javno kličem na sodbo vse, ki ste med vojsko stradali in trpeli, bolehal in umirali, kličem na sodbo ves propadajoči slovenski srednji stan, uradnike in meščane, obrtnike in trgovce, kmete in posle: ali niste med vojsko tudi vi pošteno delali od jutra do večera in kdo izmed vas si je zaslužil z poštenim delom 15 milijonov? Ali zasluži torej vaše zaupanje vojni dobičkar Anton Pesek, ki vam je kot nasilen vampir izpil tiste zadnje kaplje krvi, katero vam je v posušenih žilicah pustila

Rab.

Zemljevid naše bodoče Jugoslavije je bil najbolj priljubljen predmet, ki smo se ž njim ukvarjali v avstrijskih ječah in internatih. Stal je noč in dan pred našimi očmi in delali smo in gledali njegove bodoče meje. Pa morebiti so nas ravno meje motile, da smo tem manj gledali v notranjost. Ker pa so bili med nami ljudje iz vseh krajev Jugoslavije, smo se pobilže seznanili tudi s posameznimi kraji. Imeli smo tudi mnogo tovarišev s kvarterskih otokov. Ko je končno nastala dolgo prerokovana in pričakovana jugoslovenska država, smo imeli tem več prilike, studirati njen zemljepis. Posebno naše zapadne meje so bile predmet dnevnega časopisa in se je bil zanje hud boj v evropski diplomaciji. Bije se še danes.

In vendar, ko sem se vozil na Rab, nisem vedel, kam se vozim. Na ladji ni bilo nobenega zemljevida in vpraševati tudi ni moja navada. Zato sem se vozil »tja v en dan« — recimo v lepi solnčni dan — uživaje krasoto našega morja.

Glavna stvar je, da je za nami ona dolga vožnja po železnici in bakarski prah. Sedaj je vse zračno in čisto, morje je mirno in prozorno, lahen veter odganja vročino od nas.

Krški breg je suh, rujav in skalovit. Zdi se ti, kakor da leži puščava sredi morja. Na visoki skali se pokaže malo mestce podobno obmorski trdnjavi. O mišalj! Izkrčamo nekaj potnikov, dobimo nekaj novih, med njimi precej duhovnikov, in plovemo dalje.

Zanimivo je gledati stare žence z otoka, ki nosijo črno obleko in na drobno spleteno okrog glave ovite kite: njih obrazi imajo na sebi nekaj tako iskrenega, dobrega, prijaznega, da se ti zdi, da vidiš v njih vsok skromno in tiho srečo naših otočanov, ki imajo pač malo zemlje — in še ta je skalnata — zato pa mnogo morja in solca.

Druge postaja: Malinska! — Solidarnost gostov v primorskih kopališčih je vobče znana. K vsakemu parniku hodijo sprejemati nove znance, oziroma spremljajo one, ki odhajajo na pot. Sprejem in slovo — oboje je iskreno in pristrčno. Tudi v Malinski je izstopilo mnogo gostov. Baje se to kopališče lepo razvija in obeta postati med najboljšimi kopališči na otoku Krku.

Solnce je doseglo svoj višek in mi plavamo še vedno ob Krku navzdol. Končno je naš parnik zavl in je plaval v široki zaliv proti mestu Krku, ki leži na južni strani otoka. Takoj ob pristanu se dviga lega cerkev z mogočnim zvonom in poleg cerkve je ob morju kamenita, starinska palača, na zunanji pristopi z malimi okni: To je biskupija.

Krk ni posebno veliko mesto, ima še par cerkev in nekaj starinskih zgradb. Tu je središče krške škofije, ki ima v svojem področju mnogo župnij s slovenskim bogoslužjem: tudi v Baški imajo naši gostje priliko čuti slavansko mašo.

Pustili smo tu precej gostov in plavamo naprej: tam iz daljave na jugu se že kaže zelen otok: to je Rab. Do tja je še par ur.

Poleg mene sedi mlada Srbinja iz Beograda s tremi otroci; začela je pogovor s staro ženko, ki se vozi še eno postajo z nami: to je zadnja postaja na Krku.

Pogovor se je začel na ta način, da je otočanka Srbinji pokazala cerkev na Krku češ:

»To je biskupija.«

»E, biskupija?« se čudi Srbinja, ki je vesela, da je dobila sobesednico, kajti prej je imela sama opravka s svojimi tremi otroci: najstarejši deček si je zapisoval v latinici in cirilici vsa imena, ki jih je mogel zvedeti od mornarjev, deklica je stala mirno ob ograji in gledala, na manjši sinček pa je bil precej nemiren, imel je kaki dve leti in pol in je bil lepo debel in krepek.

»Da, vidi se, lepa cerkva.« je pristavila Srbinja, »a vi ste od tu?«

»Da mi smo z otoka.« je govorila starka v svojem otoškem narečju, ki se mu pozna italijanski vpliv.

»Kam pa vi?« je vprašala.

»Mi gremo v Baško,« pravi Srbinja, ki tudi ni poznala našega zemljevida.

»Danes greste na Rab,« pravi starka.

»Da, saj je Baška na Rabu.«

»Ne, Baška je na Krku.«

»A tako — a jaz sem mislila ...«

In potem ji je starka popisovala Krk in otoko. Belgrajčanka marsičesa ni takoj razumela, zato je neka deklica pojasnjevala nerazumljive besede. Starka pravi, da je dolgo živela v Pulju, pa se je naučila tujih besedi, a sicer mrzi Italijane.

»Glejte tam ta otok Lušinj in Čres in vse to je naše morje, to so nam vzeli Italijani!«

Njeno ogorčenje je resnično in veliko. Govori skoraj s solzami, ko gleda proti oni strani.

Belgrajčanka pripoveduje svojo zgodbo: njen mož je bil častnik: bil je v vojni od leta 1912. Na Bregalnici je bil ranjen v oko. V svetovni vojni je bil v več bitkah: ranjen je bil v desno nogo in je pred par leti umrl. Zdal so sami in so prišli pogledat novoosvobolene kraje: ona in tri srote.

»Evo, deca, naše more, naše more!« govori Srbinja svojim otrokom in vsi trije gledajo v jasne solnčne valove, kakor da bi hoteli v njih spoznati vso skrivnost materine besede. Posebno starejši deček se ne gane od ograje in neprestano piše v notes. Mati hvali njegovo pridnost. Malček je počasi zaspal v materinem naročju. Okoli Srbinje se je kmalu zbralo še nekaj domačih ženic in pogovarjale so se tako lepo o državi, o vojni, o morju, o nas in Italijanih — da se je jasno videlo, kako globoko čutijo ti pošteni ljudje na naših otokih za našo državo in s kakim ponosom govorijo o nji. Kaj bi ne, ko jim je sovražnik tako blizu. Pa saj je Slovencev tudi — in vendar nisem se hotel spomniti na razne pogovore pri nas.

Zene so vzele Srbinji dečka iz naročja, da si je nekoliko oddahnila. Bile so, kakor da se že davno poznajo. Ves ta pogovor je trajal do zadnjega pristana. Otočanke so se prijazno poslovile in izstopile: pred odhodom so

še kazale na skale na otoku tam neke daleč sredi blede zelenih oljkovih gajev: tam je bilo njih selo. Še dolgo so mahale z belimi robcami v pozdrav Srbinji, ki je prišla tako daleč gledat »naše novoosvobolene kraje.«

Parnik je zavlil proti jugu. Pred nami je bil zeleni otok Rab. Vse je bilo tiho in mirno.

Mesto Rab leži na južni strani otoka, zato smo dolgo pluli ob bregu, predno se je pred nami odkril morski zatok; šele ko smo zavili vani, se nam je pokazalo mesto, ki leži na skalnem robu, molečem v morje.

Pogled na to mesto je nekaj posebnega, zdi se ti, da se dvigne pred teboj srednjemorska pravlica iz valov. Štirje stolpi stoje po vrsti na obzidju nad morjem in med njimi se kažejo razvalit.

Zato je razumljivo, da je Rab navdušeno jugoslovensko mesto. — Ko se je zadnjič — po atentatu na min. Draškovića zvedelo, da pride zajedničarski bivši minister Kovačević v Rab, so se meščani takoj pripravili na demonstracije. Ta dan se je vozilo tja tudi nekaj Slovencev, ki so na parniku zapeli »Morje adrijansko«, ne sluteč, kaj jih čaka v Rabu. Tam jih je čakala velika množica. Ko je moj prijatelj dr. Ravnik, ki ima postavo — vredno narodnega predstavnika — stopil na suho, ga je vprašal nekdo, če je on minister Kovačević in le energičen dementi in pa krepka korotanska postava sta ga obvarovali, da ni postal žrtev ljudskega ogorčenja proti zajedničarjem oz. min. Kovačeviću.

voina furija zato, da zaokroži vojni dobiček na okroglih 15 milijonov, tisti vojni dobiček, ki si ga je nagrabil s prodajo slabe masti ljubljanskim revežem, uradnikom in delavcem?

Kaj nas briga Anton Pesek in njegovi na verigi viseči milijoni? Tiho in mirno naj ostane v verižniški družbi in uživa svoje milijone. In ga hočemo pustiti pri miru, a tudi on naj nas pusti v miru in naj v svoji milijonski objestnosti ne izživa naše slovenske vesti in časti. Pesek naj se zadovolji z nagrabljenimi milijoni in naj zdaj ne poiskuje verižniške še s pošteni slovenski dušami, da jih proda klerikalcem za nove iz krvi ljub. uradnikov in delavcev izsesane milijone.

Nikoli ne pozabi slovenska javnost, da je v dneih Draškovičevega pogreba klerikalni »Slovenec« v onemogli besnosti brzignil zadnje strupeno slino »groboskruncev« na državotvorne stranke. Kdo je skrnil grobove, kdo skrnil grobove še danes? Kdo je nujno skrnil leco po svojem značaju in kdo skrnil najdražje svetinje našega naroda, krščansko etiko in Boga? Štiri leta so klerikalci izkoristili ali »skrutili« mrtvega Habzbužana Franca Ferdinanda, ga vlačili po vseh gorskih vaseh, obešali na vsa farovška vrata, ljudstvo hujskali in grozeče tulili strašni: Dies irae, dies illa! s še strajnejšim refrénom: Srbe na vrbe! In kdo skrnil danes grobove naših junakov, ki so pali za našo svobodo in za naše jedinstvo? Kdo skrnil grobove ubogih starčkov in nedolžnih otrok, ki so pomrli med vojsko od lakote in ječe, samo zato, da zasluži najdražji slovenski dobiček Anton Pesek 15 milijonov?

So začeli zapuščati komunistično-klerikalno zaroto voditelji sami, voditelji komunistov Ljudevit Vencajz je prvi izstopil iz komunistične stranke in poslanec Deržić in Brandner sta prva nastopila proti Antonu Pesku, javno sta ga osramotila in glasovala za »zakon o zaščiti države.« In zdaj ga drže samo še klerikalci, kojim se je, kakor je splošno znano, prodal z dušo in telesom za 3 milijone. Torej vedno in povsod samo denar, edini gonilni motiv Peskovega organizma je denar, po noči in po dnevi pripravljene zaverižiti dušo in čast, narod in državo za vsako valuto. Zadnje dni se odpravljajo s svojim listom na novo »špekulacijo in odrija NSS »Novi Pravič«.

Vse narodne in državotvorne stranke so pretrgale zveze z ciničnim dobičkarjem in klerikalnim prodancem Peskom. To seveda klerikalce peče in skeli, osvetiti se hoče, jo narodnim strankam z zadnjo silico onemoglo, maščevalne dušice in jim dati zadnjo brco s tem, da še v zadnjem hipu oskrunijo profesionalni skrutilci — stol ljubljani, župana in postavijo nanj brezdušnega hranitelja udov in sirot, vojnega dobičkarja Antona Peska, na tisti častitljivi stol, ki sta ga posvetila v poštenen narod. In jugoslovenskem delu prva sinova slovenske matere — Ivan Hribar in dr. Ivan Tavčar. Samo klerikalen cinizem more vzporejati pritlikavca Peska z orjakoma Hribarjem in Tavčarjem.

Z zadoščanjem ugotavljamo, da se nahajajo komunistična, klerikalna in Peskova stranka v likvidaciji. O Pesku posebej veljajo besede, ki sem jih napisal o njem že v

zadnjem članku: človek z nesimpatičnim, negativnim in razdiralnim značajem pa je največji siromak, obsojen in žigosan že v zibel, da se mu ob najboljši volji izpremeni vsako zlato v njegovih rokah v smolo! Usoda komunistov koraka sedaj proti klerikalcem.

Strašna slika strašne razmere! Kakor brodom slovenske ladje! Potniki in mornarji so vrgli ogorčeni s krova spretnega krmarja, a kaj sedaj? Ne obupajte, prihaja velika rešilna ladja, da sprejme v svoje varno naročje vse tiste poštene in državotvorne Slovence, ki so prišli no zvižati v ujetniško Peskovih komunistično-klerikalnih gusarjev. Iskreni bratje prihajajo na pomoč, velikodušno odpuščajoč trenotno zablodo. Na pomoč prihaja velika rešilna ladja z ročnim in spretnim krmarjem — Ivanom Hribarjem, čigar pošteno slovensko in jugoslovensko srce je bilo preizkušeno v mnogoletnem, peklenskem ognju habsburško-klerikalnih zavratnosti.

Kdo je Ivan Hribar, kdo so jugoslovenski radikalci? Čudovita vzporednost trpljenja in idej slovenskih in srbskih radikalcev. Samo čudimo se, da ni že prej ozelela in zavlela tista ponosna lopa, koja sta zasadila prva slovenska radikalca Ivan Hribar in dr. Tavčar. V Srbiji sta radikalca Pašić in Protić po težkem trpljenju in po hudih bojih strla avstrofilno reakcijo in uvedla zmagoviti slovenski režim, ki je priboril tudi nam svobodno domovino in edinstveno državo. V enakem trpljenju, v enakem boju sta se razvijala slovenska radikalca Tavčar in Hribar. In še iz skupnih časov Petrograda izvira zvesto pobratimstvo Pašića in Hribarja. Žal samo, da oddaljuje dr. Ivana Tavčarja proti volji dolgo trajna bolezen.

Da, pred desetletji zasajena radikalna lopa je spet ozelenela in pogrnala. In tako mogočno in divno je pogrnala, da so se razkošile vse preko cele Jugoslavije. Stara radikalna četa se zbira iznova okoli nje pod vodstvom izkušnega starešine in vojskovodje Ivana Hribarja, da se zmagojbo pridruži veliki armadi jugoslovenske radikalne stranke. Disidenti Peskove komunistično-klerikalne stranke jo navdušeno pozdravljajo in trumoma grnejo pod novo zastavo. Novi duh je prešinil tudi slovensko duhovščino, prepričano, da vodi klerikalna va banque politika v moralno in materialno pogubo duhovniškega stanu; slovenski duhovniki upirajo svoje poglede na bivšega vzornika — Mahničarja, ki je bil v mladih letih tudi velik klerikalen grešnik, a je v moški dobi spoznal svojo zmotno in postal od Italijanov preganjan narodni mučenik.

Iz dveh razlogov obhajamo danes zgodovinski dan, prvič, ker obnavlja zrel, z bogatim političnim izkuštvom obložen in v vojnem trpljenju preizkušen narod staro radikalno slovensko stranko, brezpogojno zahtevajoč od svojih novih voditeljev samo dveje:

1. da so že s predvino preteklostjo prosvodočili iskrenost jugoslovenske duše;

2. da imajo čiste roke, da se niso omadeževali z verižniškim odranjem naroda.

Slovenska klerikalna stranka izgublja zadnji raison d'être in je za vselej obsedela na tleh med radikalnim in demokratskim stolom.

Razgovor z bolgarskim ministrskim predsednikom Stambolijskim.

Bolgarski ministrski predsednik g. Aleksander Stambolijski, ki biva kakor smo zabeležili, na Bledu, je včeraj sprejel člana našega uredništva g. Podržaja in mu podal tole izjavo:

»Bolgarija ni nikdar in nikjer imela namena, niti najmanjše misli, da bi preprečila s svoje strani izvedbo mirovne pogodbe z veselimi in ni nikdar spekulirala na račun Jugoslavije, napram kateri hoče izpolniti vse mirovne pogoje. Bolgarija se zaveda svojih obveznosti do sosednih držav. Brezpogojna izpolnitev dolžnosti ji je sveta stvar.

Tri četrtine bolgarskega naroda so za združenje z narodom Srbov, Hrvatov in Slovencev. Ogromna večina bolgarskega naroda dela odkritosrčno in z zaupanjem za zblizanje, kateremu mora slediti končno ujediničenje. Ako bi se vršil v Bolgariji plebiscit za rešitev tega vprašanja, bi se izrekla velika večina za združenje v veliko Jugoslavijo. Poedini jugoslovenski krogi še vedno nečjejo uvideti, da se je izvršila v Bolgariji velika izprememba v principu in v upravnih metodah. V Bolgariji ni več osebnega režima bivšega carja Ferdinanda. Vse bolgarske politično šovinistične stranke so doživele velik poraz, ker so bile stranke, ki so služile carju. Današnja Bolgarija nima absolutno nobenih imperijalističnih idej. Dr. žavni glavar upravlja državo le na podlagi ustave in se ne more vmešavati v politične zadeve bolgarskega naroda. V Bolgariji je danes izključena vsaka vlada, ki ni iz naroda. Prepričan sem, da umirajo vsled odkritosrčnosti bolgarskega naroda zadnji pomisleki Srbov. Vi ste sedaj največji slovenski narod na Balkanu in vi morete ponuditi roko v spravo in zblizanje. V Bolgariji se ne dela nobene razlike med Srbi, Hrvati in Slovenci. To bi bil velik greh. Vi ste enoten narod. Oficijozna Bolgarija je proti vsakemu separatizmu, ona pozna le jugoslovensko stvar.

Važna seja ministrskega sveta.

— Beograd, 6. avgusta. (Izv.) Ministrski svet je včeraj ob 10. dopoldne imel važno ministrsko sejo. Razpravljali so o tekočih političnih in gospodarskih vprašanjih. Predvsem je ministrski svet pretehtal obširno spomenico socialnih demokratov, katero so bili včeraj izročili voditelji JSDS vladi. V spomenici se socialni demokratje zelo pritožujejo nad postopanjem političnih oblasti v Vojvodini, zlasti v Subotici in ne okoličini proti organiziranim socialnim demokratom. Spomenica se tudi pritožuje nad dejstvom, da so državni organi izgnali več socialnih demokratov, med njimi nekega Kalmarija.

Minister notranjih del Pribevič je izjavil, da je bil Kalmar izgnan, ker je bil v kabinetu Bele Kuna. Vlada stoji na stališču, da proti socialnim demokratom ne podvzema nobenih ostrih mer, zato pa naj tudi vodstvo soc. dem. stranke skrbi, da se v stranko ne vrivajo razni sumljivi, posebno komunistični elementi. Socialno demokratična stranka naj bi posebno v obmejnih mestih in krajih skrbela za to, da ne prihajajo v njene vrste komunistični agitatorji.

Dalje je ministrski svet razpravljal o ureditvi plač kraljevim pokrajinskim namestnikom.

Ministrski predsednik Pašić je odgovarjal na vprašanje o resničnosti vesti glede poskušene atentata na prestolonaslednika regenta Aleksandra v Parizu. Vlada o tem nima uradnega

obvestila. Vse pa kaže na možnost atentata, ker je v Subotici dobila v roke komunistične spise, iz katerih izhaja, da je več komunistov odpotovalo v inozemstvo z nalogo, da izvrše na regenta atentat. Sklep zarote je bil regenta ubiti.

Minister poljedelstva Pucelj je podal obširen referat o stanju letine. Na njegov predlog je ministrski svet sklenil prepoved izvoza vsakovrstne krme, posebno sena, ovsa, tropin, otrobov, sladkorne melase, krmilne repe in drugih krmil. Ministrstvo Pucelju in dr. Kumanudiju je bilo naročeno, da izdelata takoj zadevno naredbo o prepovedi izvoza. To naredbo je treba takoj objaviti vsem obmejnim carinarnicam.

Ministrski predsednik g. Nikola Pašić je dalje poročal o znanem političnem položaju, zlasti o položaju v Albaniji. Napram tiranski republiki zavzema naša vlada stališče popolne nevtralnosti, ker je to notranja zadeva Albanije. Dalje je g. Pašić poročal tudi o podpisu in sklenitvi vojaške konvencije med Čehoslovaško republiko in našo državo, katero konvencijo je podpisal polkovnik g. Kalafatović. Dalje je ministrski predsednik poročal o stanju vprašanja baroške luke in o reškem problemu, zlasti z ozirom na mislijo predsednika reške konstitucije g. dr. Riharda Zanella, ki se mudi te dni v Beogradu in vodi razgovore z vlado.

Politične vesti.

— Ministrski svet. Beograd, 5. avgusta. (Izv.) Na današnji seji ministrskega sveta je poročal minister notranjih zadev Pribevič o pol. položaju in javni varnosti v sandžaku novopazarskem, kakor tudi v južni Srbiji, ministrski predsednik Pašić pa o znanem položaju. Rešeno je bilo še nekaj tekočih stvari in so bili odobreni nekateri kreditni raznim resortom.

— Po odgovorih skupščine. Beograd, 5. avgusta. (Izv.) Tekom današnjega dneva je mnogo narodnih poslancev zapustilo Beograd. Tudi ministri, tako minister za socialno politiko, šume in rudo, prosvete in javnih del, so odpotovali.

— Klub vladne večine. Da bi se poslanci bolje seznanili z delom vlade, se je sprijel v krogih poslancev vladne večine predlog, naj se osnuje klub vladne večine. Ministri bi imeli v tem klubu možnost, da bi takoj dajali zaprosena pojasnila posamnim poslancem, poleg tega pa bi se tudi poslanci drug z drugim bolje seznanili.

— Zakonodajni odbor. Beograd, 5. avgusta. (Izv.) Plenarna seja zakonodajnega odbora je določena na 4. septembra t. l.

— Čehoslovaški poslanik g. Kalina v Beogradu. Beograd, 5. avgusta. (Izv.) Čehoslovaški poslanik g. Kalina se je danes povrnil v Beograd s svojega potovanja po Dalmaciji.

— Nadaljnje aretacije komunistov v Beogradu. »Novosti« poročajo iz Beograda, da je uprava mesta Beograda izročila mestnemu sodišču 9 komunističnih poslancev, ki so bili predvčerajšnjem aretirani. Včeraj so bili zaslani prvi. Ostalim komunističnim poslancem, ki se nahajajo v Beogradu, je policija naročila, naj se vrnejo v svoja pristojna mesta, kjer bodo pod strogim policijskim nadzorom.

— Demonstracije proti komunističnemu poslancu. Zagreb, 5. avgusta. »Riječ« poroča iz Banjaluke, da so bile tamkaj demonstracije proti komunističnemu poslancu Lastriću, kateremu so demonstracije demolirali stanovanja.

— Izgon in aretacije komunistov v Zagrebu. Zagreb, 5. avgusta. (Izv.) Zagrebska policija je v zadnjih dneh aretirala več komunističnih agitatorjev. Mnogo pa jih je izgnala iz mesta za daljšo dobo.

— Hudje je to! Definicije o hudju so različne. »Avtonomist« pa je izbrstoumlil novo. Piše: »Mnogo trgovcev je prevzelo nase pred mesec velike obveznosti s kalkulacijo (recte špekulacijo!), da cena tujih plačilnih sredstev vsaj ne bo vzrasla, mogoče (aha!) da bo celo padla... Kaj pomeni za trgovca tak padec valute, naj pokaže en primer: Za 300.000 čeških kron blaga, mora plačati trgovec, če skoči vrednost češke krone le za 20 vinarjev, celih 60.000 K več, kakor bi bil plačal, če bi bila ostala vrednost krone na stari višini! Vse te difference pa mora koncem koncev nositi — konsumist! Hudje je to! Gospodje dušni pastirji kot zvesti naročniki »Avtonomist« bodo v prihodnji pridigi lahko svojim ovčkam popisali novega pristnega avtonomističnega hudje.

— Delavstvo v čehoslovaški republiki za stradalajočo Rusijo. Proletarci Čehoslovaške republike so sklenili veliko skupno akcijo v korist stradalajočega ruskega ljudstva. Sešli so se zastopniki raznih socialističnih strank v Pragi in obnovili se je delavski odsek za pomoč sovjetski Rusiji. Sklenilo se je, da se pozove strokovno organizirano delavstvo, da počenši z drugim tednom v avgustu skozi štiri tedne daruje plačo jedne delovne ure v ruski pomožni fond. Poleg denarne zbirke se bo vršilo tudi nabiranje naturalij.

— Svetovni kongres bratstva se bo vršil koncem avgusta v Pragi. Pred četrto stoletjem se je ustanovila v Angliji in v Ameriki zveza bratstva, ki zasleduje uresničenje pravega in za življenje praktičnega bratstva v privatnem, socialnem in mednarodnem življenju.

line starega gradu ali morske trdnjave, ki je nekda stala na teh skalah.

Morje sega globoko v ozki zalvi na južni strani mesta, tam se vidijo moderna kopališča in nad njimi zelen gozdčič, ki pokriva ves obronek za mestom. Naš parnik zavije okoli skalnega roba in obstojimo v rabskem pristanišču. Pred nami je mal trg z zanimivimi starimi hišami in od trga navzgor ob pristanišču je lepa promenada. Tik ob pristanu se še dvigajo ostanki starega stolpa in trdnjavskega obzidja. V mestnih zgradbah se vidijo sledovi stare benečanske stavbene umetnosti.

Mesto ima 1800 prebivalcev; dočim je v Krku (mestu) še precej Italijanov, jih je v Rabu prav malo število, kar si Rabljanji seveda štejejo v čast, češ da so popolnoma jugoslovanski. S tem pa ni rečeno, da bi se ne govorilo še precej po italijansko — ampak to je tako iz navade.

Tudi moraj na vsej naši lepi Adriji poslušati neprestano arlje iz italijanskih oper, oz. razne druge znane lahne italijanske popevke. Naše narodne pesmi so po teh krajih bolj otožne in resne, zato vabijo melodiozne sladke in vesele italijanske popevke: To nas nekoliko moti, a ne sme nas premetiti, da bi ne videli za to tujo pesmijo pošteno naše srce. Kakor moramo za benečanskim slogom in tužno arhitektoniko videti pristno naše mesto Rab. Rab ima sedem cerkev in dva ženska samostana; pri tem si pa ne smemo misliti velikih cerkev — glavna cerkev je lepa in ima veličasten zvonic — in tudi samostanov si ne smemo predstavljati kakor pri nas: to je mala hi-

šica in v nji žive one devotke, ki niso imele sreče, da bi se bile poročile. Svoji čas je imela baje vsaka hiša v Rabu svojega duhovnika in kadar se je družini zdelo, je šel maševati. V tem je bilo nekaj starega meščansko-aristokratskega. Južna pobožnost je sploh precej različna od naše, je bolj fantastična in poetična, na zunaj bolj pompozna, v srcu pa bolj skromna in resnična. Kakor imajo Benetke sv. Marka, Dubrovnik sv. Vlaho, tako ima Rab svojega patrona sv. Krištofa. Na občinski hiši imate njegovo sliko in sicer nosi tu sv. Krištof dete Jezusa čez morje, dočim ga pri nas predstavljamo navadno kot prenašalca čez reko. Sliko obkroža ponosen napis: »Opčina Rab.«

Levje glave in drugi ornamenti na tej občinski hiši nas spominjajo starih Benetk. Občinska hiša je samo v pritličju, v prvem nadstropju je privatno stanovanje. Sploh je v Rabu več takih hiš, da je v njih po več hišnih posestnikov: nekdo si je n. pr. postavil pritlično hišo, drugi si je postavil nad tem pritličjem svoje prvo nadstropje, tretji si je nad tem postavil zopet svoje nadstropje.

Pravilo, da je vkljub temu malo prepra med hišnimi prebivalci oz. posestniki. Pomislil sem, kako bi bilo to pri nas, ko že sosedje tako težko izhajajo med seboj.

Mesto Rab je ponosno tudi na to, da hrani v sebi »veliko svetinjo« svojega patrona, namreč glavo sv. Krištofa, ki je bogato vdolana v zlato in druge dragocenosti.

Ko smo izstopili, so nas obsuli priprosti domači ljudje in so nam ponujali po ceni domače sobe. Ker pa nam je prej nekdo delal reklamo za grand hotel in park-hotel, smo šli tja. Bilo pa je vse polno, in zdelo se je, da je tu še nekaj ene švabske nadutosti, ki se je prav pred svetovno vojno hotela naseliti tudi na Rabu. Slučajno je prišel mimo star gospod in nekdo ga vpraša, ali ima kaj sob. »E, dovolj,« je rekel in odšel sem z njim.

V dvonastropni hiši tik ob pristanu, je bilo dovolj lepih sob in kar mi je najbolj ugajalo, je bila prijaznost in ljubeznivost domačih ljudi. Hotel ima samo sobe brez restavracije. Lastnik je naš goriški rojak, ki je bil prej tu upravitelj gozdov in po njegovi zaslugi ima mesto Rab svoj park in precej gozda. To je uspeh njegovega tridesetletnega dela.

Naravno je, da je bila moja prva želja, se danes priti v morje, kajti solnce se je že nagibalo v zaton. Odšel sem skozi lepi senčnati gozdčič nad mestom v kopališče, kjer je bilo le malo gostov. Tu se namreč lahko kopljesh povsod po cel obali.

Neki Čeh, ki je bil pred par tedni na Lidu in je potem prevozil vso pot od Gruža navzgor, je trdil, da je Rab najlepši otok v naši Adriji.

Da, Rab je lep, zelo lep, ničesar lepšega nismo videli na svoji poti. V vili ob kopališču je jugoslovanska družba — tudi slovenska. Gospod Danilo, ki je dospel tudi z nami, se je hitro seznanil, pokusila sva tudi vino, ki je bilo prav dobro, čudila pa sva se, da se je tu remiško govorilo.

Po kopeli smo odšli po lepi poti ob morju domov in smo imeli priliko videti notranjost starih razvalin, ki je ob njih, na njih, v njih in iz njih sezidani Rab.

Vrnil sem se domov in sem se seznanil z našim gospodarjem in, njegovo gospo. Gosp. Balej mi je pravil zanimive stvari. Da je nama pogovor bolj tekel, je prinesel pol litra najboljšega domačega vina, ki že samo zasluži, da nese slavo rabskega otoka in mesta čez ves široki svet. Pred vojno so imeli na Dunaju z Rabom velike namene: ustanovili so t. zv. »Arbeitsesellschaft«, ki naj bi uredila vsee otok v morsko kopališče prve vrste: dve uri od Raba je zaliv Lopar, ki ima lepo in pesek boljši in lepši od Lida. Od mesta Rab do kopališča bi bili naredili tramvaj. Rab ima dobro pitno vodo. Kranjska stavb. družba je prevzela delo, da sežida nove hotele; vse je imelo biti urejeno z največjim komfortom. Vlada je to seveda podpirala. Rab (Arbe) je imel postati nemški Lido v Adriji.

Tik za mestom se dviga danes lep, moderno zidan, a nedovršen hotel bivšega avstr. »Beamentvereina«. Zgradba je skoraj dodelana — zdaj stoji kar tak. Treba bi bilo delo dovršiti. Isto je vprašanje z Loparjem itd. Naš kapital ima tu lepo priliko, da se uveljavi.

Lani so tu divjali arditji. V hotelu g. Baleja jih je bilo vse polno. Mnogo so pobili in poškodovali. Prebivalci so mnogo trpeli. Ljudje so zdaj škodo z velikimi stroški popravili. Nepopisno je bilo postopanje teh modernih divjakov. V njih junaštvu je bilo tudi mnogo smešnega.

Gosp. Balej mi pripoveduje več

zanimivih anekdot. Prvo, kar so arditji povsod naredili, je bilo: razobesiti zastave! Obesili so jo tudi na vrh rabskega zvornika. Silili so ljudi, da morajo storiti isto. Ljudje so se uprli. Nekd gospod so intermalno moza in so silili, naj na hiši razobesi zastavo. Ker ni hotela, so iz njenega okna sami razobesili svojo zastavo.

Arditji pa so bili strahopetni in so povsod iskali zarote. Vdrl so večkrat ponovi nemadoma v stanovanja. O. Balej je imel skrito sokolsko orodje in zastavo. Tudi instrumenti domače godbe so bili pri njem, ker je bil on predsednik. Instrumente so Italijani pokradli.

Nastale so na to velike demonstracije, ki so trajale dolgo v noč z vzklili na nar. jedinstvo, regenta itd. Ne poznam sicer min. Kovačevića po njegovem delu, a mislim, da je to dokaz, kako odklanja naše primorsko ljudstvo vsak separatizem. Seveda ti ljudje so trpeli za svojo svobodo — zato jo znajo ceniti.

Po vsem tem bo Rab za nas ne le vabljivo primorsko kopališče, ampak tudi važen problem: ali se izplača na njem izvršiti one velike nemške načrte — seveda v našo jugoslovansko korist. Pričeti bi se moralo čimprej z delom. Odpeljal sem se z Raba drugo jutro, ko je solnce zlatilo starinske sledove starega Raba. Na trgu so prebivalci z otoka prodajali sočivo, sadje in mleko. Bog ve, kje daleč leže njih vasil! Menda je 5000 ljudi na vsem otoku. Sirena je zaživljala in parnik se je začel pomikati iz pristani. Nam nasproti so hiteli v ladjah ribiči, vračajoči se s uočnega riblega lova.

Zveza se drži gesla: »Eden je vaš mojster, Kristus, vi vsi pa te si bratje!« Iz te zveze je vzrasla svetovna organizacija, ki šteje med svoje člane največje in najznamenitejše močje po Ameriki, Angliji in drugih svobodnih državah. Sto in sto uglednih oseb iz Anglije, Amerike, Holandske, Švice, Švedske itd. se pripravljajo za kongres v Pragi. V zvezi sta vložena tudi angleška državnik Lloyd George in Lord Robert Cecil. Kongres se prične 27. t. m. ter bo trajal do konca meseca. Glavni predmet razpravljanja bo vprašanje pobratenja med narodi. Govorili bodo zastopniki raznih narodov.

— Novačenju v novih italijanskih provincih. Ker hoče italijanski vojni minister, kakor poročajo iz Rima, z novačenjem letnika 1902. poklicati v vojaško službo tudi mladeniče tega letnika iz novih provinc, so predlagali trentinski poslanci, naj se vrši sestanek vseh poslancev iz novih pokrajin pri vojnem ministru v svrhu razgovora o terminu in modalitetah novačenja. Vojni minister je predlogu ugodil in tako se bo vršil sestanek v kratkem času.

— S Črnogorci in Albanijsko se bavi italijanski parlament v vsakem zasedanju. Tako je v senatu pred par dnevi senator Pullé predložil resolucijo z zahtevom, naj vlada poskrbi za mednarodno rešitev črnogorskega vprašanja. Bomo mu je odgovoril, da se nahaja italijanska vlada pred dovršenim činom, ki ga smatra za pravno stanje, katero pa nima potrditve od strani zaveznikov. Ker ni prišlo do razprave o črnogorskem vprašanju, bo italijanska vlada podpirala ono rešitev, ki jo bo večina črnogorskega naroda želela. Tudi v odelu za zunanje zadeve je bilo govora o Črnogori. Zunanji minister je med drugim poudarjal, da bo italijanska vlada pri razpustitvi črnogorskih vojaških skupin postopala dobrohotno, skušajoč preprečiti vsak incident in potrudila se bo, da bo pomagala posameznim potrebim Črnogorcem, kolikor bo to mogoče. Tudi si bodo mogli odslej svobodno voliti pot iz Italije in ne bodo več prisiljeni, vračati se v Jugoslavijo. Glede Albanije je podal zunanji minister poročilo o sedanjih situaciji in zagotovil, da hoče Italija, da se neodvisnost Albanije prizna s strani vseh pri eventualnem novem reševanju albanskega vprašanja. Da Italija prizna albansko neodvisnost, je dokazala s tem, da je odpoklicala svoje čete tudi iz Valone. Italija se hoče skupno z zavezniki zavzeti za zagotovitev albanske neodvisnosti. Albanska ureditev je toliko nujnejša, ker ogrožajo deželo novi upadi. Govorilo se je tudi o vprašanju albanskih mej. Potom Črnogore in Albanije bi Italija rada delala Jugoslaviji na jugu Jadrana in na Balkanu kar največje težave. Naša vlada in mi vsi to dobro vidimo in čutimo, zato pa bo tudi naš odpor vedno tak, da se to stvarno italijanske želje nikoli ne uresničijo. Prijateljstva za Jugoslavijo ima Italija vedno polna usta, sicer pa intrigira proti njej neprestano, včasih bolj včasih manj odkrito.

Iz naše kraljevine.

— Učiteljski dom v Zagrebu postane last JUU. Zagreb, 5. avgusta. (Izv.) Zagrebško policijsko poverništvo je odredilo, da se ima Učiteljski dom v Zagrebu izročiti zagrebški sekciji Jugoslovenskega učiteljskega združenja. Kakor znano, je pred mesecem na skupščini Učiteljskega društva za Hrvatsko in Slavonijo zmagala struja Jugoslovenskega učiteljskega združenja. Skupščina je sklenila likvidacijo dosežanega učiteljskega organizacije in pristop k Združenju. Frankovski opozicionisti so se proti tem sklepom pritožili, češ da imajo oni večino. Pritožba ni bila vpoštevana in je poverništvo izdalo goreno odredbo. Predaja doma bo še tekom jutrišnjega dne.

— Smrt hrvatskega pisatelja. V Samoboru na Hrvatskem je 4. t. m. umrl mladinski pisatelj in pesnik Josip Milaković, rodom iz Bosne. Pokopnik je nedavno praznoval 60letnico. Služboval je dolgo časa na učiteljski v Sarajevu. Izdal je mnogo pesmi in veliko antologijo hrvatske lirike pod naslovom »Naša pjesmaci. Bil je slavist ter poznal vse slovanske jezike.

Za spomin. ploščo Podlimbarskemu.

Priobčili smo poziv prijateljem, znanec in vsem zavednim Jugoslovencem za darove, da omislimo in v zbirko spominsko ploščo pisatelju, mučeniku narodne ideje Jugoslovencu Francu Masliju - Podlimbarskemu. Po številu darovalcev sodeč, je Podlimbarski pozabljen, ker razven 12 darovalcev se do danes nič ne spomni nani. Nočemo biti pikri. Vprašamo samo: Ali naj odpravimo mračno in v delu se nahajajočo spominsko ploščo in opustimo odkritje za poznejše rodove, ki bodo morali bolie umeti in ceniti narodne delavce in žrtve naše svobode?

Prošnjo danes ponavljamo in pričakujemo od onih, ki so prvo in drugo prešli - odgovora na to vprašanje. Imena darovalcev bomo priobčili.

Podlimbarski odbor v Krašini pri Lukovici, 3. avgusta. 1921.

Pristopajte k „Jugoslovenski Matici“!

Narodno gospodarstvo.

Položaj železne industrije.

Železna industrija predstavlja v naši zemlji važno gospodarsko stroko. Prvorednega pomena je za nacionalno gospodarstvo, ker za važno obrtno stroko omogoča še sedaj delno oskrbo v lastni zemlji, ali pa ima v sebi vsaj potrebne predpogoje, da nam postane naba-va prepotrebni predmetov v inozemstvu v bodočnosti odvisna. Železna obrtnost zaposluje številne delojemalce. Resnica je, da nam v zemlji nedostaja domačih strokovnjakov, in da moramo jemati v službo inozemce. Položaj je prehod. Ne smemo biti nepotrpežljivi. Baš sedaj se opaža zanimiv pojav, da naš inteligentni podrastek daje prednost trgovini in industriji. Brez dvoma pridemo do tega, da bomo imeli svoje ljudi ne le na mestih, kjer se opravlja težko delo, ampak tudi na vodilnih in tehniških mestih. Prihajati v industrijo, je bilo našim ljudem dolgo časa malo prilike. Tudi šol ni bilo, tudi sredstev ni bilo, in tudi ne dovolj ljudi. Tisto, kar je prišlo v šole, je komaj zadoščalo za duhovništvo, za uradnike. Celo za upravne uradnike nam je trda predla. Resnica je, da v železni industriji prevladuje inozemski kapital. Mučen ton v no- gi je to. Pa tudi v tem pogledu pridemo do boljših časov. Naša država je še mlada. Tisočero težav mora premagati. Manjka državi tudi še dobrega uradništva. Danes manjka celo ljudi, ki bi opravljali zadovoljivo redno dnevno delo. Pred vsem pa manjka vodilnih sil v uradniškem ustroju. Možnost, da si si znajo poiskati sami nova pota in ne čakajo samo na ukaz in navodila. Na važnih mestih treba tudi ljudi, ki so samozavestni dovolj, da zavrnejo predaleč segajoče zahteve posameznih krogov, zlasti če so v nasprotju s splošno koristjo. Prišli bodo s časom tudi taki možje, koji bodo samozavestni dovolj, da bodo vedeli, kako silna moč je državna oblast. Danes pri nas tega še ne vemo. Mi smo proti vsaki hostilnosti napram tujemu podjetništvu. Smo pa za to, da se očuva in uveljavlja državna avtoriteta tudi napram bogatim inozemcem, pa makar da so antantni podaniki. Podjetnik, ki ima opravka z državno oblastjo, hitro spozna, koga ima pred seboj. Če spozna v uradniku moža, koji zna svojo stvar, ne bo nikdar neskromen in ne bo pozabljal, da se mora držati v mejah, ki so začrtane tudi odličnemu gostu. Sicer pa razumni tujci, kojim je za kupčijo, iščejo so- delovanja z domačini. Podjetniki, koji so emisarji zavojevanih načrtov, bodo v državi, katere organi vedo ocenjati silo državne oblasti, kmalu pri kraju. Če smo v skrbi za industrijo, bomo pred vsem skušali ohraniti, kar imamo v zemlji in kar se je že izkazalo za življenje zmogljivo.

— Naša železna obrtnost je v prav neprijetnem položaju. Za seboj ima neprijazno dobo. Po vojski ji je manjkalo premoga, koksa, magnetizita, surovega železa. Delovlnosti je bilo malo in promet je bil poč kritiko. Vsled velike draginje živila so v povojnem razpoloženju rasli izdatki za meze. Uspeh dela je redko odgovarjal, držalo se je v službi delavstvo preko potrebe deloma zato, da se ne razgubi, deloma na zahtevo države. Produktov je bilo malo, ali silno visoke cene fabrikatov so pomagale preko izjemnih časov. Proti vnani konkurenci je bil najboljši čuvár — slab in ne-

reden promet. Tekom letošnjega leta je zopet prišla tuja konkurenca. Delo je zopet pričelo na zapadu in promet se je izboljšal. Naša železna industrija, koje je komaj pričela ustvarjati si predpogoje za normalnejši obrat, je naenkrat imela zopet na vratu nadmočno, smrtno, nevarno inozemsko konkurenco, ki dela pod ugodnejšimi pogoji in ima naprave tolike obsežnosti, da igraje in mimoidoč pokrije celo našo potrebo.

Konkurenco delajo Nemčija, Čehoslovaška, Avstrija. Najnevarnejši tekmeč je nemški kolos. Celo Jugoslavija tvori 2 odstotka nemške železne produkcije. V industriji ni zmisla za sentimentalnost, tekmeča treba pogaziti. Dejstvo je, da meče inozemska konkurenca na naš trg blago pod svojo normalno ceno. Domači producent občutiva deloma grenkosti brezobzirnega dumpinga (eksport pod domačo ceno), deloma posledice pritiska uničene avstrijske valute. Izkušnje iz sedanjosti in polpreteklosti kažejo, da se je treba čuvati tega opasnega početja tujih velepodjetnikov. Kjer v kakšni državi ni lastne industrije, prodajajo drago brez obzira: Plačaji, če sam nimaš. Tako gre preko Švice v Italijo nemško železo po smešnih cenah, da ubije laško obrtnost. V Švici se pa drže visoke cene, ker ni takih podjetij v deželi. Švica je vsled tega na tem, da si postavi navzlic nemški sosesčini svojo železno obrt. Dokler v Italiji ni bilo lastne obrtnosti, so jim Nemci diktirali visoke cene, dočim so v Španiji metali blago pod ceno, da izpodkopljejo domačine. Za nas izhaja nauk, da nam tujci zaplavlajo trg z robo pod ceno v ta namen, da ubijajo domačine. Čim ne bi bilo lastne obrtnosti, zapoje druga piščalka. Discite ergo moniti. Položaj železne industrije je tak, da je sedaj skladen interes industrije in delavstva. Domače delo je treba očuvati pred tujcem. Nismo za to, da se omogoči podjetjem brezskrbnost s trajno visoko zaporno carino. Ali sedaj je nevarnost tolika, da je tudi vitalno interesirano delavstvo na tem, da se prepreči preteče uničenje železne obrtnosti. Jenica je omaga- la, Ravne odpuščajo delavstvo, v Celju so v težkih skrbih. Največje podjetje Jesenice še kljubuje, ali z žrtvami. Pod sedanjimi pogoji ne more držati več dolgo fronte. Pri vsem tem so sedaj v skrajno mizer- ni konjunkturi še dvignili cene za premog. Pri vsem tem se na Jesenicah glasom poročil celo stavljajo zahteve, da se pomnože in preure- de zaslužki. Zeleli bi, da se odgovorni vodniki vendar zavedajo resnosti položaja in ne gladijo podjetju pota do ukimbe obratovanja.

Carinska tarifa, ki je bila po dolgem odlašanju razglašena 16. julija, je vobče razočarala. Za železno industrijo so nove postavke tako neznačno zvišane, da ob sedanjih tujih cenah železa ne dajejo nika-kega varstva. Za glavne predmete železo v palicah in v trakah je bila doslej carina maksimalna 4, minimalna 2 dinarja. Dalo se je novih 12 in 8 dinarjev. V zadnjih časih so se vršila razna posvetovanja industrialcev v tej zadevi. Vlada je obveščena. Kar zahteva industrija, ni pretirano, ampak zahteva potrebne obrambe. Reklamirano povišanje zdi za neogibno potrebno, da preprečimo polom industrije in silno brezposelnost v deželi.

Neodrešena domovina.

— Težka bodočnost Idrijskega Sokola. Kakor smo bili naznanili, je hotel Sokol v Idriji prirediti na starem šolskem trgu telovadni nastop. Ali v soboto pred dotično nedeljo je bil nastop prepovedan. V ponedeljek na to pa je prišel od generalnega civilnega komisarijata iz Trsta ukaz, da ima Sokol takoj izprazniti telovadnico v šolskem poslopiju ter se je v bodoče sploh ne sme več poslužiti, tudi ne za časa šolskih počitnic. Tržaški ukaz pravi, da se odreja to »glede na razne dispozicije zakona in pa iz splošnih načelnih nabi-ov.« Tako idrijski Sokol danes ne ve, kje bo mogel v bodoče telovaditi. Vendar pa ne obupava, marveč zaupa trdni volji svojega članstva, da bo vstrajalo tudi v novi trdi dobi društvenega obstanka. Na to, kar se je zgodilo idrijskemu Sokolu, se opozarjajo jugoslovenski poslanci v Rimu, ki bodo gotovo storili vse, kar je potrebno, da prenehajo slični ukazi, ki hočejo Sokolstvo zatreti, kakor to ukazujejo fašistovski poslanci. Dne 14. t. m. bo Sokolski zlet v Kobariidu, dne 28. t. m. pa v Prvačini. Idrijski Sokol se udeležil obeh prireditve.

— Odsek za pomoč Istri se znova obrača do vseh Jugoslovenov s prošnjo, da naj nobena prireditelj, nobena vesela priložnost ne gre mimo nas, ne da bi se spomnili Istre. Pod častjo zavodnega Jugoslovca je bilo...

veselju pozabil, da je v Istri toliko sirot, ki v skrbih obračajo svoje oči v bodoče dni. Istre sirote pričakujejo z drhtečim srcem pomoči in podpore edino od vas, jugoslovenska bratska srca! Prvi klic po pomoči je dal sicer veliko podporo, ali beda je še vedno velika, kakor je bila velika žrtev nesrečnega Istrana, ki je šel v boj za našo skupno stvar. Strašno so udarili Istro fašisti. Jugoslovenci, pomagajte Istri!

— Trst. Fašistovski list »Popolo di Trieste« se strašno jezi, ker prihaja v Trst pisma s krajevnim označbo »Trst«. Vso javnost in vse oblasti kliče na pomoč, da bi ustavile to skrajno predrznost in to neizmerno žaljenje Italijanskega Trsta. »Edinost« pravi k temu: »Vprašamo pametno Italijano, ali res vidi žaljenje svojega italijanstva v tem, da Slovenec v zaledju piše komu v Trst pod slovenskim naslovom. Pred očmi treba imeti zlasti to, da je velik del takih pism in brzojav trgovske narave! Ali naj tržaški trgovec zavrne pismo, ki naroča blago edino radi besede »Trst«? Tržaško trgovstvo bi moralo le blagoslovljati trenutek, ko bi začela v velikem številu prihajati poslovna pisma v »Trst«! Kajti to bi pomenjalo, da si naša trgovina začne pridobivati zopet to, kar sedaj pogreša in brez česar ne more...

Fašisti rujejo dosledno proti boljši bodočnosti tržaškega mesta in mu delajo vedno večjo škodo. Kako vendar to, da se še ne morejo krepko dvigniti proti skrajnim škodljivcem Trsta vsi oni slojci, katerim je res pri sreči bodočnost tržaškega mesta? Fašistovskemu listu pa je gotovo čisto prav in v redu, da na pr. Italijanski Tržažani pišejo v Ljubljano z italijansko označbo našega mesta »Lubiana«!

— Zloraba uradne oblasti. V Klan- cu v Istri je na dan volitev sin občinskega komisarja streljal s puško na jugoslovenske volilce. To so priče na pristojnem mestu potrdile. Komisar Urizio sedaj te priče šikanira in hoče izsiliti iz njih preklete njihove izpovedi. Pomagata mu orožniški brigadir in gozdar. Pripetel se je nastopni slučaj: 70letni Andrej Cergol je odločno izjavil, da bo vedno govoril resnico in da ničesar ne prekleh. Italijanski gozdar in neki orožnik sta ga prišla, vlekla v gozd in tam do krvi pretepla. Ljudstvo nujno

zahteva, da se odstranijo italijanski komisar in italijanski gozdar-divjak. — V Materiji v Istri povprašujejo občani, kako to, da imajo 400% občinskih doklad? Izredni komisar Moretti stoji na stališču, da naj kmet plača in molči, ako bi pa kaj oporekal, se ga da zapreti. Občinske doklade so se nalagale na posamezne katastralne občine, kadar je bilo treba zidati vodnjake ali šole ali cerkev itd. V Materiji pa se ne zida nič, pa se vendar pobirajo tako visoke občinske doklade. V kako svrhu vendar mora plačevati edina materijska občina v Istri tako visoke doklade? 20.000 vojnih sirot v Juljski Benečiji. Deželno društvo za vojne sirote v Juljski Benečiji je izdalo poročilo o svojem drugoletnem delovanju. Iz tega poročila je razvidno, da je v njih sirot v Juljski Benečiji 18.826, med temi jih je v Trstu in okolici 4316, ostalih 14.510 pripada drugim krajem v deželi. Pomoč, ki jo dobivajo, je precej mala.

Telefonska in brzojavna poročila.

Ultimat Jugoslavije Madžarski.

Naša vlada zahteva izpremembo vladnega sistema na Madžarskem!

— Dunaj, 6. avgusta. (Izvirno). Beogradski dopisnik madžarskega »Pesti Magyar Ujsag« prinaša dopis, ki reproducira stališče in mišljenje političnih krogov kraljevine SHS napram sosedni Madžarski. Vlada kraljevine SHS bo v kratkem času izročila budimpeštanski vladi ultimatum, v katerem zahteva točno izvedbo trianonske pogodbe, med drugim popolno demobilizacijo vojske in nje razpust, kakor tudi uvedbo prave demokratske vlade.

Jugoslovenska vlada je k temu koraku prisiljena, ker je prejela dokumente, iz katerih jasno izhaja, da je sedanj Horthyjev režim v tesni zvezi z vsemi terorističnimi puči v naši državi, ker je Horthy zvezan z iredentistično propagando. Zato bo vlada zahtevala odstranitev Horthyjevega režima, na kar bo šele sledila izpraznitev Baranje. V Beogradu biva že deli časa pečurki župan Bela Linder, ki vodi važna pogajanja z beogradsko vlado.

Vlada kraljevine SHS zahteva tudi izročitev Horthyja sodišču, ker je med vojno streljal s svojim ladjevem na neutrne kraje.

IZPRAZNITEV BARANJE.

— d Budimpešta, 5. avg. (MKU) Na današnji seji narodne skupščine je

Zarota proti regentu.

— Beograd, 6. avgusta. (Izv.) V Subotici so odkrili dobro zasnovano zaroto, ki si je nadela nalogo, izvršiti

Zopet poskušan atentat na regenta?

— Beograd, 5. avgusta. (Izv.) Snodi so se po mestu razširile vesti o zopetnem poskušanem atentatu na regenta Aleksandra v Parizu. Atentat pa se je ponesrečil. Te vesti sta zabeležila tu-

atentat na regenta. Sklepani so o načinu, kako umoriti regenta med njegovim povratkom v Beograd.

di dva dnevnika. Notranje ministristvo je vest dementalno. Zanimivo pa je, da vlada ni iz Pariza prejela nikakega poročila.

Pogajanja med demokrati in radikali.

— Beograd, 6. avgusta. (Izv.) Radikalni klub je poslal predsedniku demokratskega kluba Ljubi Davidoviču obvestilo, da so za pogajanja med obema kluboma imenovani trije delegati: Ljuba Jovanović, Velja Vuković in Andrija Grgin. Radikalni delegatje ni-

majo pri teh pogajanjih svobodnih rok, ampak se morajo držati na instrukcije radikalnega kluba. Na večerajšnjem sestanku delegatov obeh klubov ni došlo do nobenega pozitivnega uspeha. Danes se sestanek ponovi.

Preokret v sovjetski Rusiji.

— Riga, 5. avgusta. Iz Petrograda dohajajo vesti o izbruhu revolucije. Revolucionarne čete so nastopile proti boljševikom. V mestu vlada velika

zmešnjava. Splošno pričakujejo važnij političnih dogodkov. Z reformno politiko Ljeningova nezadovoljen je baše odstopil tudi komisar Trockij.

POMOČ RUSIJI.

— d Zagreb, 5. avgusta. »Novosti« poročajo iz Beograda, da razpravljajo kabineti evropskih veleisl vprašanje o pošiljavi pomoči stradalajoči Rusiji. Zatrjujejo, da je inicijativa za to pomoč dala Češka slovaška, ki je istočasno predlagala, naj se podpora evropskih vlad za ruskemu narodu preko boljševiške vlade v Moskvi. Večina evropskih vlad se strinja s tem, ker pa ne priznavajo moskovske vlade, žele, da bi nacionalne komisije izročile podporo svojih držav direktno ruskemu narodu. Ta pomoč bi obstajala v zdravilih, sanitetnem materialu, živilih in obleki.

BOLGARSKA IN RAZOROŽITEV.

— d Sofija, 5. avgusta. Bolgarska brzojavna agencija poroča, da Bolgarska ne more enostavno razpustiti svoje vojske do 1. novembra, kakor to zahteva medzavezniška komisija, ker bi Bolgarska ostala brez vojske. Vsi napori bolgarske vlade, da bi dobila prostovoljce za 12letno vojaško službovanje, so ostali brez uspeha.

PRETENDENTI NA ALBANSKI PRESTOL.

— Skadar, 5. avgusta. (Izv.) Vse politične organizacije v Albaniji so začele z živahno agitacijo za razne pretendente na albanski prestol. Agitirajo za različne prince, ki naj bi zasedli albanski prestol. Znatna struja je za Birhonedina, sina Abdul Hamida. Nekateri plemenski voditelji pa podpirajo kandidaturu kneza Ghike, ki je iz Romunije odšel v Italijo, od koder bo poskusil s pomočjo Italije doseči prestol Albanije.

REPARACIJE.

— d Pariz, 4. avgusta. Reparacijska komisija je sklenila, da se zaveznikom kot povračilo za zasedbene čete pred 1. majem 1921 nakazane vsote najprej izplačajo onim državam, ki so dobile najmanjše vsote v razmerju do skupnih

RAZOROŽITEV — OBOROŽITEV.

— d Washington, 4. avgusta. Angleška vlada je naznanila ameriški vladi, da je zadovoljna s tem, da se 11. november določi kot začetek konferen- ce za razorožitev.

— d London, 4. avgusta. Parlamentni in finančni tajnik angleškega mornariškega ministristva je izjavil v spodnji zbornici, da se mora angleško mornarico smatrati za zastarelo. Sedaj se gradijo ladje novega tipa, ki je v pomorski bitki pri Skagerraku pokazal svojo premoč. Japonska gradi osam takih ladij, Amerika pa jih bo 1. 1922. imela dvanaest. Zbornica je nato sprejela kredit 11.855.600 funtov, ki je potreben za izgradbo vojne mornarice.

GRKI KORAKAJO PROTI CARIGRADU.

— d London, 5. avgusta. (Brez- žičio) »Daily Mail« poroča, da imajo grške čete povelje, korakati čez Traoi- jo proti Carigradu.

Velikanski deficit Avstrije.

— Dunaj, 5. avgusta. Bivši minister dr. Engel razmotriva v »Neue Freie Presse« finančni položaj Avstrije in konstatira, da je avstrijski budget samo vsled kurznega padca krone izgubil 35 milijard. Polletni proračun ima vsled teh izgub 41 milijard deficita.

Spominajte se Družbe sv. Cirila in Metoda.

Službeno potovanje kr. namestnika.

V Rog. Slatini in Ptuj.

— d Maribor, 5. avgusta. G. pokrajinski namestnik minister Iv. Hribar se je večeraj ob 17. odpeljal iz Celja proti Rogški Slatini. Ob cesti, kjer se je vozil, so bile hiše okrašene z narodnimi zastavami. Mestoma se je zbiralo ob potu občinstvo, in je gospoda namestnika pristrčno pozdravljalo, v št. Jurju in v Smarjah, ker so ga navdušene mladenke obsipale s cvetjem. Posebno slovesen in prisen je bil sprejem v Rogški Slatini. Kljub dežju je velika množica domačega prebivalstva in zdraviliških gostov pričakovala prihod gospoda pokrajinskega namestnika. Ob zvokih godbe se je med špalirjem ognjega sčev in Sokolov pripeljal gospod namestnik ob 19. pred zdravilišče. Tu ga je pozdravil najprej vodja okrajnega glavarstva v Ptuj g. okr. glavar dr. Pirkmayr, nato župan Rogške Slatine g. Bizjak, ravnatelj zdravilišča g. dr. Šter in v imenu duhovščine rogaški dekan g. Salamon. Potem pa imenom županov rogaškega okraja najstarejši župan tega okraja g. Vinko Žurman iz Sv. Trojice pri Slatini, ter končno še dr. Iv. Šorli v imenu okr. zastopa. Za vse pozdrave se je gospod pokrajinski namestnik zahvalil ter je koncem svojega govora pozval navzoče zastopnike, da vzklিকেjo našemu najvišjemu predstavniku državne misli in našega edinstva kralju Petru in prestolonasledniku Aleksandru presrečni »Živio«. Vabilu g. namestnika so se zbrani navdušeno odzvali. Ob 20. je g. minister s soprogom priredil čajanko v zdravilišču ter se je ob tej priliki s povabljenimi razgovarjal skoro do 22. Danes 5. t. m. je g. minister ob 6.30 odpotoval iz Rogške Slatine preko Vojnika v Maribor.

V Mariboru.

Že od 8. jutraj so se okrog okr. glavarstva zbirale skupine deputacij. Ko je kr. namestnik z malo za kasnitvijo po 9. uri dospel pred palačo omenjene oblasti, so bili vsi prostori prenapolnjeni. Nad 100 deputacij obsegajoče blizu 500 oseb reprezentantov vseh stanov je čakalo na sprejem.

Najprvo je kr. namestnik sprejel konceptno in pisarniško uradništvo okraj. glavarstva. Za njimi je prišla duhovščina in vojaščina: slednja zastopana po generalu Pli-veliču in polkovniku Bogičeviču; duhovništvo po knezoškofu dr. Na-potniku. Nato so sledile deputacije zastopnikov vseh pol. strank in Nemcev, novinarjev, deputacije uradništva, šolstva, kulturnih društev, industrije, trgovine in obrti ter osebnih prijateljev. Vsaki de-putaciji je g. minister izrazil svoje svoje želje, novinarjem je pa še po-sebej položil na srce: delo za dobro-bit države. Komaj ob 13. uri je bila zadnja deputacija odpravljena. Banket se je moral preložiti na 1. luro kasneje, vršil se je na kolodvoru restavraciji, udeležencev blizu 90.

Ob 16. uri odhod v Sv. Lenart, Slov. Gorice, od koder je še nocoj povratek v Maribor, kjer kr. na-mestnik prenoči kot gost okr. gla-varja, dr. Lajnšiča, ki je za ta spre-jem prekinil svoj dopust. Jutri zjutraj odhod v Ptuj. Treba je še po-sebej omeniti, da so bile za ta spre-jem vse glavne ulice okrašene z za-stavami, da je tudi mnogo Nemcev izobesilo zastave. Vse si obeta od novega gospoda v deželi nove lep-še dobe in ozdravljenje ramer, ki so tu na meji postale že neznosne.

Sokolstvo.

— Izkaznice za polovično vožnjo na Vrhniko dne 7. avg. se izda-jajo v Narodnem domu, odborova soba, v soboto od 5.—7. zvečer.

Ljublj. sokol. župa. — Sokolski zlet v Sevnici. Posav-skega okrožja zagrebačke župe v ne-deljo, dne 7. avgusta, obeta biti siljna manifestacija sokolske ideje. Najsil-jnejša točka pa bo gotovo nastop pod-oficirske šole z Zagreba, ki nastopi z vojaško godbo zagrebske garnizije s svojimi bojnimi vajami in polni vojaški opremo. Sevnški Sokol se pripravlja z vso verno, da dostojno sprejme številne goste, ki so napovedani od bli-zu in daleč. Na progh Ljubljana - Ma-ribor - Zagreb do Sevnice polovična vožnja! V nedeljo vsi v Sevnico! — Zdravo!

— Župni zlet v Središču. Mariborska Sokolska župa priredi v nedeljo, dne 14. avgusta župni zlet z javno telovadbo in ljudsko veselico v Središču ob Dravi. Spo-red: V soboto 13. avgusta ob 23. zvečer prihod koroškega okrožja in Sokolske godbe iz Krškega. V nedeljo 14. avgusta dopoldne: ob 8. sprejem župnih društev in gostov na kolodvoru, ob 9. skušnja na telo-vadišču na Tratah, ob pol 12. pohod po trgu in pozdrav pred Sokolskim domom. Od pol 13. do pol 15. obed. Popoldne ob pol 16. javna telovadba, ob 17. ljudska ve-selica z velikim srečelovom v prid stavbe Sokolskega doma. Koncert, v mraku kres. Vstopnina: za telovadbo sedež 5 dinarjev, stojlišče 2 dinarja, za ljudsko veselico 25 para. Voljstvo in šolska deca so vsake vstopnine prosti.

Turistika in sport.

— Mladim planincem. Letos je že truga neoreča v krasnih Savinskih pla-ninah pretresla javnost! Obe žrtvi sta iz vrst naše mladine, cveta naroda, kar je toliko bolj žalostno. Naše lepe gore, ki naj bi nudile tudi mladeničem vzvi-šenega užitka, ki naj bi bile šola zdra-vega duha in telesa, nam groze, če bo šlo tako daleč, upropasti se bo mnogo mladih bitij! Zato kličem tu nekaj re-šenih in nujnih svaril pregoreli mla-dini, katere navdušenje in ljubezen do gorske narave popolnoma umevam: Pomislite vedno, da niste gospodarji vašega življenja, ampak ste ga dolžni domovini in človeštvu! Zato ste dol-žni, da upoštevate vsa pravila in sredstva, ki vam obvarujejo življenje in zdravje v gorah. Plezanje po skalnih stenah je le za res po mnogih letih iz-kušene vajene planince, katerih pogum ni večji, kakor njihova previdnost! Ona vam bo več koristila, kakor slep po-gum, ki vas vodi v pogubo! Raba vrvi je umetnost in velika odgovor-nost, ker visi na njej tovarišev ži-vljenje. Zavarovanje s vrvo mora biti tako popolno, da je nesreča izključena, če ne nastopi izreden slučaj. Vrv se mo-ra prejeti pretrgati, tovariš mora raje za-staviti življenje, predno da pade tova-riš! Znanje in pamet morata sodelovati pri zavarovanju, pa tudi najnotranji glas vesti, da ste naredili res vse za varnost tovariša. Predzno in neodgo-vorno je brez popolnega zavarovanja in sigurnosti plezati! Sramotnejše je nadaljevati tako turo, kakor jo ob pra-vem času opustiti. Ni mojster tisti, ki brezmišelnost dere v smrt, ampak mo-jster je tisti, ki se ji zna pravočasno ogniti, in v gorah nam to tembolj pre-dstavlja možnost parave in naše ničnosti!

važnejši nalog: udeležbo v praksi naše-ga trojnega naroda.

— Matični dan na Bledu. V nedeljo, dne 14. t. m. priredi podružnica Ju-goslovenske Matice na Bledu Matični dan s prodajanjem cvetlic, javno tom-bolo in koncertom. Udeležencev tom-bolo se nudi prilika do krasnih dobit-kov, kakor so: tele, jagnje, prašček, za-bob finega vina in nebroj drugih. Pri večernem koncertu v Zdraviliškem do-mu sodelujejo naši najboljši umetniki. Poleg prijetne zabave, krasnega užit-ka v našem gorenjskem biseru bo imel vsak priliko, da tudi z najmanjšim da-rom pomaga našim bratom tam preko meje. Izpohimo ta dan vsi svojo dol-žnost!

— Društvo stanovanjskih najemni-kov za Slovenijo obvešča vse člane na-jemnike, da dobivajo vse informacije in navste vsaki dan od 6. do 8. zvečer na tajništvo začasno v Zvonarski ulici št. 2, I. nadst.

— Gasilno društvo v Gorenjem Logat-cu priredi dne 14. avgusta 1921 ob 15. ve-liko vrtno veselico in graščinskem parku v Gornjem Logatcu. Sodeluje gledališki or-kester Veselice se vrši ob vsakem vreme-nu. Vstopnina 2 din. za osebo. Ker je čisti dobiček namenjen za popravilo po vojaštvu in po Italijanih porušenega doma ter naba-vo drugih gasilnih potrebščin, uljudno va-bimo k obilni udeležbi. Odbor.

— Prostovoljno gasilno društvo Spod-nja Šiška vabi na veliko vrtno veselico, ki jo priredi v nedeljo, dne 7. avgusta ob 3. popoldne na velikem senčnatem vrtu g. Vallava. Kegljanje na doblitke se je že pričelo v nedeljo, 31. julija in se konča na dan veselice, 7. avgusta ob 8. zvečer. Ker je čisti dobiček namenjen za popravilo orodja, se občinstvo vabi k obilni udeležbi.

Gospodarske vesti.

Borze.

— d Zagreb, 5. avgusta. Devize: Berlin 214—214.50, Italija 747—750, London 627—629, Newyork kabel 0—174.25, Newyork ček 170—171, Pariz 1335—1340, Praga 219.25—219.50, Švi-ca 2875—2900, Dunaj 16.36—16.50, Bu-dimpešta 43.75—44.50. — Valute: do-larji 168—171.50, avstr. krona 17.50—18, carski rublji 18—20, franc. franki 1300—1320, napoleonor 575.75—586, nemške marke 210—216, ital. lire 724—746, angl. funti 0—620.

— g Predenica. Mestni magistrat ljubljanski opozarja na razglas o zati-ranju predence, ki je nabit po mestu.

— g Razdelitev materiala donavske pa-roplombe. Iz Pariza poročajo: Razsodnik za mednarodna vprašanja glede rečne plovice, ki so navedena v mirovnih pogod-bah, Walter L. Hynes, je danes podal svo-jo odločitev glede vprašanja materiala podonavske paroplovbe. Razsodnik smatra, da so zaplembe 1550 objektov, ki vsebujejo 809.000 ton vtičev in 48.000 konjskih sil remorkerjev, ki so jih izvršile Francija, Sr-bija in Rumunskia, veljavne. Skoraj vse te ladje je prejšnje avstro-ogrske vojno mini-strstvo uporabljalo v vojaške namene. Razsodnik je mislil, da je treba majhno število ladij, ki so jih uporabljali zasebni lastniki, vrniti lastnikom. Kar se tiče tiste-ga dela plovnega materiala Nemčije, Av-strije in Madžarske, katerega bi bilo treba izročiti zaveznikiškim podonavskim državam za njihove upravičene potrebe, je razsod-nik mislil, da je potrebna Jugoslavije in Rumunije zadoščeno z brodovjem, ki ju imata v rokah, in z zaplombo, ki je sedaj potrjena. Razsodnik vztraja pri tem, da mora Avstrija tema dvema deželama in Českoslovaški odstopiti nekaj potniških la-dij in da morajo nadalje Nemčija, Avstrija in Madžarska izročiti Českoslovaški v raz-merju, ki ga določil on, 70.000 ton vtičev in 4450 konjskih sil remorkerjev za česko-slovaški trgovinski promet.

— g Zamenjava perperjev. Komisija finančnega ministrstva, ki se peča z zamenjavo perperjev, je ugotovila, da je treba zamenjati nad 11 milijonov perperjev. Per-perji se zamenjajo po določeni re-laciji v najkrajšem času.

— g Prodaja hmella, vina, kazeina in sladkorja. Ravnateljstvo državnega imetja »Belje«, Lak (Baranja) ima za prodajo na zalogi 140 q hmella, 160 q kazeina, 3000 hl starega vilanjskega vina in 60 vagonov kristalnega sladkorja. Interesente se naj obračajo neposredno na gorlmenovano ravnateljstvo.

— g Največji parnik nemške trgovske mornarice. 31. julija se je vrnil iz Anglije v Rennburg parnik »Cap Polonis«, ki ga je nemško parobrodno društvo Hamburg-Amerika ponovno kupilo. »Cap Polonis« je sedaj največji parnik nemške trgovske mornarice.

— g Likvidacija sekvestrov v Beogra-du. Te dni se bo izvršila likvidacija se-kvestrov nad nemskim in deloma madžar-skim imetjem v Beogradu.

— g Davek na poslovno obrt. S 1. ok-tobrom t. l. stopi v veljavo nova naredba o davku na poslovno obrt.

— g Za likvidacijo agrarnih razmer v Bosni. »Agramer Tagblatt« poroča, da je zahteval finančni minister izreden kredit v znesku 500.000 dinarjev, od katerih se bo uporabilo 130.000 dinarjev za likvidacijo agrarnih razmer v Bosni in Hercegovini.

— g Prva gozdarska šola. Iz Beogra-da poročajo, da se ustanovi v Novem Sadu prva gozdarska šola.

— g Dobava gorljivih drv. Ravnatelj-stvo drž. železnice v Subotici razpisuje po-tom javnega natečaja dobavo 1000 vago-nov — 20.000 m³ prvovrstnih bukovih, hra-stovih ali gabrovih sesekanih drv. Licitacija se vrši dne 31. avgusta t. l. v pisarni eko-nomskega oddelka železniškega ravnatelj-stva v Subotici. Termin za vlaganje po-nudb je isti dan do 12. opoldne. Dobavni razpis vsebuje podrobne pogoje le v pi-sarni trgovske in obrtniške zbornice na vpogled. Zbornica pa nima na razpolago prepisov, ki bi jih mogla interesantom izročiti.

— g Avstrijski predvojni dolgov. »Neue Freie Presse« doznava: Pogajanja, ki so jih vodili avstrijski poslanci v Parizu o predvojni dolgovih, so se končala s spo-

razumom tako, da se za eno krono pred-vojnega dolga plača 30 francoskih centi-mov. Tudi glede tekočih obresti so sklenili dogovor.

Najnovejša poročila.

Radikalci in demokrati.

— Beograd, 6. avgusta. (Izvirno) Snoči ob 6. je bil sestanek delegatov demokratskega in radikalnega kluba v svrhu medsebojnih pogajanj o ustvari-tvi vladnega bloka. Sestali so se po-slanci Davidović, Veljković in dr. Ma-rinković za demokratski klub in Jova-nović, Vuković in Grgin za radikalni klub. Pogajanja niso imela definitivne-ga uspeha. V radikalnih krogih je na-pravila neugoden vtis vest, da zahte-va demokrati demisijske vojne mini-stre generala Zečevića.

SLOVENSKI SREDNJEŠOLSKI PRO-FESORJI NA POTU PO SRBIJI.

— Beograd, 6. avgusta. (Izvirno) Društvo slovenskih srednješolskih pro-fesorjev je priredilo poučen izlet v važ-nejše kraje Srbije. Mnoštvoštevni člani društva so večeraj dopeli v Beograd. Beograđani so jih slovesno in prija-teljsko sprejeli. Nastanjeni so v vojni akademiji. Snoči je bil banket, na kate-rem je proforski kvartet zapel več slovenskih umetnih in narodnih pe-smi. Številno občinstvo se ni moglo nadi-viti slovenski pesmi in je pavec viharo pozdravljalo. Tekom današnjega dopol-dneva so si profesorji ogledali zanimi-vošči Beograda, Topčider in drugo. Opoldne so odšli na Avalo odkoder je prekrasen razgled na celo Sumadijo. Jutri se odpeljejo z ladjo po Donavi skozi Zelezna vrata v Staro Pazovo in Negotin, dalje v Zaječar, Niš, Leskovac in v Skoplje in od tu na Kosovo polje, na ta sveta naša zgodovinska tla.

RAZGOVOR S PREDSEDNIKOM DR. ZANELLO.

— Beograd, 6. avgusta. (Izvirno) Urednik »Beogradskega Dnevnika« je imel razgovor s predsednikom reške konstituante dr. Rihardom Zanello. Napram uredniku se je Zanello izjavil, da je dospel v Beograd prvič, da se predstavi naši vladi kot predsednik re-

ške konstituante in drugič da se kon-čajo razgovori za rešitev raznih pro-blemov, ki zadevajo Reko in Jugosla-vijo. Urednik je vprašal Zanello, kak-šen vtis je napravila rapalska pogoda-ba na reško prebivalstvo. Odgovoril mu je: »Ugovor, podpisan v Rapallu, je napravil na reško prebivalstvo itali-janskega mišljenja neugoden vtis.« Za-nella pričakuje, da se vsestransko re-šijo vsi gospodarski problemi, ki se ti-čejo Reke in Jugoslavije. Reka je za Jugoslavijo velikega gospodarskega pomena, zlasti kot izvozna in uvozna luka.

TRGOVINSKA POGODBA S ČESKOSLOVAŠKO.

— d Praga, 5. avgusta. Senat je da-nes v skrajšanem postopanju obravnaval o trgovinski in carinski pogodbi z Ju-goslavijo. Ratifikacijski sklepi so bili sprejeti v obeh čitanjih proti glasovom českoslovaških komunistov in nemških socialnih demokratov. Nemški meščan-ski senatorji se današnje seje niso ude-ležili. Seje in poslanski zbornici so se z nemške strani udeležili samo social-ni demokrati.

VPRAŠANJE ZAPADNE MADŽARSKE.

— d Dunaj, 5. avgusta. Kakor do-znava neki dunajski večerni list iz Bu-dimpešte, so se večeraj začela na Duna-ju ponovna pogajanja med avstrijsko in madžarsko vlado glede zapadno madžarskega vprašanja. Pogajanja se bavi-jo z razmejitvijo in načinom izročitve zapadne Madžarske. Kakor doznava »Politische Korrespondenz«, so se dne 3. avgusta vršili razgovori z zastopniki madžarske vlade v zveznem minist-rstvu za zunanje posle, ki so ob tej pri-liki razvijali naziranje svoje volje gle-de zapadne Madžarske. Pogajanja, o katerih vedo povedati budimpeštanske vesti, se ne vrše.

Raznoterosti.

• Velika poneverba. Iz Dessana poročajo, da je poneveril dr. Ivan Mann ¼ milijona državnega denarja. Dr. Mann se je po aretaciji zastupil s ci-ankalijem.

• V Parizu je umrl Edmond Per-rier, bivši ravnatelj naravoslovnega muzeja in član instituta de France, ki je bil velik prijatelj srbskega dela na-šega naroda.

• Praga za ruske dijake. Te dni dospe v Prago okoli 1000 ruskih dija-kov, ki bodo nastanjeni v raznih mest-nih poslopjih.

• Redakcijske mize v muzeju. Ured-ništvo praških »Narodnih Listov« je poklonilo praškemu muzeju mize, na katerih sta pisala v uredništvu Jan Ne-ruda in Ferdinand Schultz.

• Nov svetnik! V Veroni so odprli grob kneza Grande della Scala, ki je bil Dantejev prijatelj in zaščitnik. Tru-plo je čudovito ohranjeno. Obraz ima izraz živga človeka, na glavi pa so ohranjeni še vsi lasje.

• Letalec na Montblancu. Letalec Durafeur je 30. jul. pristal s svojim letalom v višini 4810 m na Montblancu.

• 100 kinemotografov zaprtih v Berlinu. V juniju so zaprli v Berlinu 70 kinemotografov, danes pa je zaprtih že sto. Vzrok propadanja kinemoto-grafske obrti so vedno večji izdatki in vedno večji davki.

• Poljski in gozdni požari vsled vročine. Praški listi poročajo o mno-gobrojnih poljskih in gozdnih požarih, ki jih je povzročila vročina na Češkem.

• Tat milijonov. Madžarski kore-spondenčni urad javlja iz Seegedina: Tukaj so prišli vlomilca Martina Sza-ba, ki je v poslednjem času izvršil več vlovom in tatvin. Oropani in okradeni predmeti veljajo 10 milijonov kron. Poleg tega je vlomil tudi v stanovanje princa Windischgrätza in ukradel 22 zlatih tobačnic v vrednosti treh mili-jonov kron.

• Samostan zgorel. Iz Berlina po-ročajo, da je 300 let stari samostan v Mevi pogorel do tal.

• Roparski napad v brzovlaku. V brzovlaku Pariz- Marseille so izvršili te dni trije maskirani roparji drzen na-pad. Udrlji so v voz prvega razreda in s revolverjem v roki prisilili potnike, da so jim oddali ves denar in dragocenosti. Nekega kadeta, ki se jim je uprl, so ustrelili na mestu. Pred postajo Chagny so skočili roparji iz vlaka ter se odpeljali s pripravljenim avto-mobilom na noč.

• Brezčični brzojav. Marconiju se je posrečilo izboljšati svoje sprejemne aparate pri brezčičnem brzojavu tako, da je atmosfersko motenje popolnoma

izključeno in da je možno sprejemanje brezčičnih brzojav, tudi ako je ozra-čje napolnjeno z elektriko.

• Odkrita milijonska tatvina. Po-licija v Gdanskem je te dni aretirala nekega Dancu in nekega gdanskega meščana, ki sta po dolgem tajanju pri-znala, da sta letos v aprilu ukradla na nekem danskem parniku več milijonov denarja, ki je bil namenjen iz Anglije za Poljsko. Od takrat pa do sedaj ni bilo nobenega sledu o krivcih, končno pa sta velika tatova le prišla v roke pravice.

• Velika raketna eksplozija. Ob priliki praznovanja francoskega narod-nega praznika je francosko vojaštvu v Mainz spuščalo rakete, od katerih je ena padla na francosko vojno ladjo na Renu in povzročila eksplozijo okoli 200 raket, ki so bile na ladji. Kakor poroča »Echo du Rhin«, je bilo deset francoskih vojakov težko ranjenih, na ladji pa je nastal požar, ki so ga pa kmalu pogasili.

Darila.

— Za Jugoslovenska Matice so darovali: Uradništvo gradbene direk-cije poverjenosti za javna dela in go-neralne inšpekcije voda mesto venca umrlemu inženjeru Boleslavu Bloude-ku K 644; Petar Katič, prokurist Ja-dranske banke, mesto venca umrli Na-di Bogady K 400. Na potu najmlajša-ga slovenskega doktorja Ludvika Loba-ta se je nabralo K 542, kateremu zno-sku je ob koncu prireditve še sam predsednik »Bajsovega kluba« pri-maknil 50 para.

— Za zgradbo Sokolskega doma v Šiški so darovali: Narodna banka kra-ljevine SHS, podružnica Maribor 100 K, telovadno društvo Sokol, Celje 50 K, pri odhodu br. Zarkota B. k vojakom nabrala br. Grašič F. 104 K, sestra Sa-je 143 K, vesela družba pri br. Stjepcu iz tu- in zasedenega ozemlja 720 K, Zdravo! Odbor.

Poizvedbe.

— K 200 nagrade dam onemu kdor mi vrne črno usnjato denarni-co z dokumenti. Denar naj obdrži Odda naj se pri upravi »Slov. Nar.« — Sprehajalna palica je padla v četrtek zvečer nekemu gospodu iz tramvaja na Dunajski cesti zra-ven Novotny. Dobi se pri Iv. Jenko Ulica Stare pravde 5.

Glavni urednik:
Rasto Pustoslemšek.
Odgovorni urednik:
Ivan Podržaj.

„Zan 20 dvignite“

Filip Seršen

vinogradnik na Podgradju pri Ljutomeru ima še več polovnjakov izbornega vina letnika 1917, 1918, 1919, 1920 po primerni ceni. Pridite ter poskusite!

Dvajsetletni inteligentni mladenič želi premeniti službo

pisarniškega ali hotelskega sluge.

Genjene dopise na upr. Slov. Naroda pod „Sluga 5364“

Hišnik

Na mesta za takoj ali kasneje več tudi kakšnega drugega dela. Ponudbe pod „Nova stavba 5366“ na upr. Slov. Naroda.

Dvokolesa, šivalni stroji

stroški vozilčki novi in malo rabljeni, v veliki množini ceno na prodaj. — F. Batfel, Ljubljana, Stari trg 28. 4408

Radi selitve se prodaja različno

dobro ohranjeno pohištvo. Sv. Jakoba nabr. 29. 5369

Iščem kuharico

samostojno moč, srednje starosti, ki bi hotela opravljati tudi druga bišna opravila. Biti mora pošena, varčna in znanja, ter se mora razumeti na vsa gospodinjstva dela. Plača 400 K. Ponudbe na tovarno Erihar, Slovenjgradec.

Brivski vajenec

se takoj sprejme. Vpraša se v brivnici KOLIZEJ. 5371

Topilnica loja

v Ljubljani, Poljanska cesta 87, kupuje po primerni ceni surovi in topilni loj v vsaki množini. 5287

Išče se samostojen knjigovodja, - korespondent

za takojšen nastop. Ponudbe na tovarno Erihar, Slovenjgradec. 5385

Avd. Agnola, Ljubljana priporoča svojo zalogo

stekla, porcelana, zrcal, svetilk, okvir in vseh v to stroko spadajočih predmetov. Steklo za okna vseh vrst vedno v zalogi. 4018

Išče se stanovanje

z 2 ali 3 sobami za 25. september. Eventuelno 2 ali 3 prazne sobe, ako tudi vsaka v drugi hiši. V tem slučaju naj se navede ako je kuhinja na razpolago. Ako treba se plača dobra nagrada. Ponudbe se prosijo do 15/8 pod „Trgovca z rodbino 5379“ na upr. Slov. Nar.

Sokoli!

Telovadni čevlji

vseh mer zopet v zalogi pri

H. Seljak, Ljubljana,

Prešernova ulica 52. 4918

Velika zaloga čevljev in potrebščin

Hiša na prodaji

3 sobe, kuhinja, lelet, pralna hišnja in hlev. Zraven hiše njiva in travnik skupaj poldrugi oral. Hiša leži ob glavni cesti 5 minut od železniške postaje, župne cerkve in 6 razredne šole, primerna za vsakega obrtnika ali vpočenca. — Vprašati je pri Joa. Vučjak, Dobova št. 66. pošta in železnika postaja Dobova. 5436

Odvetnika dr. Senčar in dr. Salamon v Ptuj

sprejmeta s 1. septembrom ali 1. oktob.

izurjeno strojepisko in vpeljanega sollicitatorja.

Prednost znanje slovenske stenografije, plača po dogovoru. 5417

Išče se celoletno

stanovanje na Bledu

obstoječe iz 5 sob s pritlikalnimi in vrhom ali manjše posestvo, pričeni s 1. majem 1921. za dobo najmanj 5. let. Ako mogoče ne mebljavno. Cenjene ponudbe pod „Inženir 20.000/5381“ na upravnishvo lista. 5381

Prodaj 3 velike kurnice

na prostem stoječe (kolonijalski sistem) v velikosti 2,5 x 1,5 x 2 z vrati in oknom. V notranjosti je po 6 gnezdov za jajčarice, prostor za valjenje in prostor za krmljenje. Jedna kurnica je pripravljena tudi za race, gosti in zajce. Prodaj tudi zraven spadajočo kompletno žično ograjo (20 do 25 metrov in 11 stebričev v betonskih podstavkih) ter velik močan mlaz na tromezi kasti. Naslov: Lunder, Poljanska cesta 73/1. 5382

:: Kuharica ::

želi mesto k manjši družini. Ponudbe na upr. Sl. Nar. pod „Kuharica“ 5410

Bencinmotor

dobro ohranjen približno 6 konj. sil se takoj kupi. Ponudi se na: „Velika goranska trgovska industr. družba v Ribnici“ 5418

ZDRAVNICA

dr. Eleonora Jenko Groyerjeva

zopet redno ordinira od 8 zjut. do 1 pop.

Miklošičeva cesta 8/II. 5415

Trstje za strope izdeluje in prodaja na debelo in drobno m² po K 4.— pri večjih naročilih znaten popust. Steiner Anton, Ljubljana, Jeranova ul. 13, Trnovo. 26

G. F. Jurasek

uglaševalec glasovirjev v Ljubljani Wollova 12.

Izvršujem uglaševanja ter popravila glasovirjev in harmonijev specielno strokovno, točno in ceno.

Ženitna ponudba!

Vdovec srednjih let, trgovec, želi znanja v svrhu ženitve z gospodično ali vdovo, ki ima upeljano trgovino. Ima nekaj premoženja na razpolago. Ponudbe na upr. Slov. Nar. pod „Resnost“ 5375

Sprejme se takoj

blagajničarka

IVAN KOS, Ljubljana, Celovška c. 2. 5430

1000 kron

dobi nagrade, kdor preskrbi mirni stranki brez otrok, majhno sobo in kuhinjo ali sobo is šteditnikom. Ponudbe pod „Preskrba“ na upr. Slov. Nar. 5401

Zamenja se

stanovanje obstoječe iz velike sobe, predsobe in kuhinje v bližini kolo-livarskim kakim drugim stanovanjem istega obsega drugod. Naslov pove an. zav. Drago Beseljak & drug, Ljubljana, Sočna ul. 5. 5406

se hiša v sredini mesta z verando, električno razsvetljavo in vinotokom. Naslov pove uprava lista 5407

Prodaja

Vinska kletarna

v Mariboru s ca 600 hl hramnih sodov, poleg ležečimi velikimi svetlimi skladišči, 2 kancijskima prostoroma, z električno razsvetljavo in vodovodom, nizko najemščino, se za samo 15.000 K odda. Ponudbe nasloviti pod „Vinska klet“ Maribor glavno pošto ležeče. 5425

Trgovski lokal

(cestna soba 28 m², notranja 10 m²) v sredini mesta se odda. Pismene ponudbe z navedbo odškodnine pod v bližini pošte na anončno družbo Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg 3. 5409

Prodajalec

zelo zmogljive manufakturne ali galanterijske stroke, z dobrih referencami, samostojen delavec, se sprejme kot vodja en-gros in razpošiljalnega oddelka v veletrgovini R. Štermekel Celje. 5336

Prodaja se majhna hiša z vrhom.

Naslov pove upr. Slov. Nar. 5397

Prodaja se dve majhni obleki.

Naslov pove upr. Sl. Nar. 5398

Železna otroška postelja

se kupi. Naslov pove upr. Sl. Nar. 5299

Vajenec

za fotografsko obrt se takoj sprejme na fotografu F. Marinko, Ljubljana Poljanska cesta 13. 5447

Mesečna soba

tudi priprostejša se takoj sprejme Naslov pove upravnishvo Slovenskega Naroda. 5401

Prodaja se skoraj nov

gig. Naslov pove upr. Slov. Naroda. 5412

Šivilja

najraje za perilo ali obleke, se pri-poroča na dom. Jermovica, Dunajska cesta 25. 5411

Pes, volčje pasme!

Prodaja se 7 mesecev star pes volčje pasme in en dober čuvaj star eno leto in pol. Polzve se: Na Prulah 13. 5413

Na hrano in stanovanje

se sprejmeta k boljši rodbini 2 dijaki nižje srednje šole. Naslov pove upr. Slov. Naroda. 5414

Prodaja se dve veliki lepi palmi

za sobo ali vrt. Sprejme se tudi va-jeneo v špecerijško trgovino. Polzve se v trgovini F. Košak, Sv. Florijana ulica št. 1. 5399

Hiša

krasna stavba, z velikim vrhom, primerna za hotel, blizu glav. kolodvoru v Mariboru, se prodaja. Cenj. ponudbe na: A. Vertnik, Sočna ul. 17. 4914

Strešno lepenko

ima v zalogi naiceneje Jos. A. Puh, Ljubljana, Gradaška ul. 3. Telefon 513. 4921

Miši, podgane, stenice, ščurki

in vsa golazen mora poginiti, ako porablja moja najbolj preizkušena in splošno hvaljena sredstva, kot proti poljskim in hišnim mišim K 12, za podga-ne 16 K; za ščurke posebno mo-čna vrsta K 20; tinktura za stenice K 15; uničevalec moljev K 10 in 20; prašek proti mrčesom K 10 in 20; mazilo proti ušem pri ljudeh K 5—12; ma-zilo za uši pri živini 6—12; prašek za uši v obleki in perilu K 10 in 20; tinktura proti mrčesom na sadju in zelenjadi (uničev. rastlin). Prašek proti mravljam K 10. in 20. Pošlji po povzetju Zavod za eksport N. Jankar, Petrinjska ul. 3. Zagreb 15. Proprodajalci popusti!

Mesečno sobo event. z opo-kljansko hrano bodisi kjerkoli, išče s 1. septembrom trgovec. Cenj. ponudbe pod „Starejši trgovec/5378“ do 15. avgusta na upr. Slov. Naroda. 5371

Kontoristinja

samostojna slovenska in nemška korespondentinja, ter zmogljiva stenografinja in strojepljiva se takoj sprejme. GOLOB & KO. tovarna kem. izdelkov. Ljubljana — VIČ. 5416

Po ugodni ceni se prodaja

1 kočija na oljato os (Dachse), 1 konj z opremo, 1 ruski poni

6 let star 14 pesti visok, dober voznik in izvrsten tekač. Ogleda se pri IVANU PAJSERJU, Ljubljana, Trnovsko pred-mestje, Cesta na Loko št. 52. 5400

„PARAMON“

Gumijevе pete. Nepo-končljiva trajnost. Tvor-nica: Bratislava - Petr-falka. Prodajni biro: Pa-ramon Gummiindustrie, Wien VII. Neubaugasse No. 7.

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znančem, da je naša ljubljena mati, sestra in svakinja, gospa

Hermína Rudesch

notarjeva vdova

danes pop. ob 15. in pol po dolgem mučnem trpljenju, previdena s tolažili sv. vere, preminula.

Truplo predrage pokojnice se bo v soboto 6. avgusta ob pol 7. uri v župni cerkvi v Radovljici slovesno blagoslovilo, nakar se bo pripeljalo v Ljubljano.

Pogreb se bo vršil v nedeljo, dne 7. avgusta ob 4. uri pop. iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu v Ljubljani.

Maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi v Radovljici.

Priporočamo blago pokojnico v prijazen spomin.

Vse sožalne izjave se hvaležno odklanjajo.

V Radovljici, dne 5. avgusta 1921.

Alfred Rudesch, Felicitas Rudesch, otroka. — Johanna Gerstner roj. Gnesda Primarij dr. Max Gnesda, sestra in brat. — Marija Mähleisen, Augusta Gnesda, svakinji. — Prof. Hans Gerstner, svak.

5435

Mlle Lemaire

4 Komenskega u.

donne des leçons à partir du 1er septembre.

Parna lokomobila

prevozna ali stabilna, 15 — 20 HP se takoj kupi. Ponudbe pod „Dobra lo-komobila“, 5398 na upr. Sl. Nar. 5398

Praktikanta

sprejme zavarovalnica v Ljubljani. Oferti na poštni predal 136. 5394

— Potniki —

za SMS z velikimi procenti se sprej-mejo takoj, „Lazol“ Rimska cesta 21. 5396

Soba

mebljavno ali prazno — eventuelno s hrano išče gospodična. Ponudbe pod „S. A.“ 5397 na upravo Slovenskega Naroda. 5397

Inženier dr. Miroslav Kasal

Ljubljana, Hlilčarjeva ul. 7.

Specialno stavbe-no podjetje za be-tonsko, železobe-tonsko in vodno — zgradbo.

— Izraba — vodnih sil.

Utrnila se je zvezda in zatrepetalo in otrpnilo je najplemenitejše srce, to dolino solz pa je zapustila od vseh nas oboževana predobrotljiva naša mati, oz. soproga, stara mati in teta, gospa

Johana Jereb roj. Sajovic

posetnica na Brnikih pri Kranju

ter je vsled zastrupljenja krvi iz deželne bolnice v Ljubljani nenadoma odšla k Gospodu vojnih trum.

Dne 6. avgusta položimo predrago nam rajnico k večnemu počitku na pokopališče Sv. Simona in Tadeja na Sp. Brniku v sredo med njena dva sinova, Joška in Jakca, dve mladostni upolnoli cvetki, ki jih je iz sredine njih študij iztrgala kruta svetovna vojna ter jih položila v prerani hladni grob.

Naj Ti bo, draga mamica, v njih družbi zemljica lahka!

Sv. maše zadušnice se bodo brale pri Sv. Simonu in Tadeju na Sp. Brniku ter pri Sv. Mihaelu v Olševku.

Zamrlo je srce, ki je žrtvovalo vse za blagor in vzgojo svojih otrok, omahnila je za vedno roka, ki je delila le dobroto in otirala solze.

Blag spomin plemeniti slovenski ženi, vrli soprogi in nad vse skrbni materi!

Josip Jereb,

soprog.

Dr. Ivan Sajovic, Kočovje, Frank Sajovic, Buenos Aires, Dr. Peter Jereb, Maribor, Alojzij Jereb, sinovi.

Marija, Pavla, Iva,

hčere.

Vitoslava Sajovic roj. Kajfež, Elvira Jereb roj. Primčič,

sinahi.

Ivo Boris, Tihomil Uroš, Božena,

vnuiki.

Kapital K 20.000.000.

Interesna skupnost s Hrvatsko eskomptno banko in Srbsko banko v Zagrebu.

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA

Ljubljana, Selenburgova ulica šte. 1.

Podružnica v Novem mestu.

Denarne vloge — Nakup in prodaja: efektov, deviz, valut — eskompt menic, terjatev, faktur — akreditivi — borza.

Rezerve okrog K 6.000.000

Izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje.

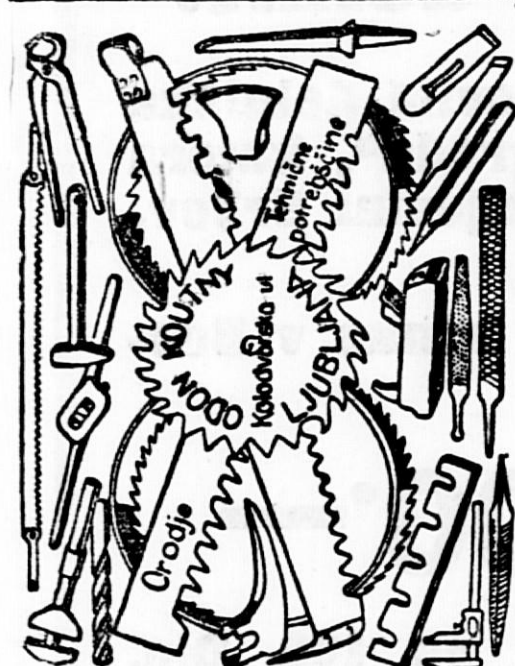
Dr. Alojz Šlechta
Ljubljana, Dvorni trg 1/II
ordinira zopet redno.
5399

Dr. Breskvar
ne ordinira do 28. avgusta.

Klaviroje
uglašuje in popravi
solidno in točno
ter gre tudi na
deželo.
Feliks Povše, Ljubljana, Tržaška c. 45.

10.000
eternitnih plošč
za pokrivanje streh kupim. Ponudbe s
ceno in vzorcem na: L. Filotić, trgo-
vec Nikšić, Crnagora. 5408

Polnogumijasti obroči
za tovorne avtomobile
Pnevmatika
za kolesa in avtomobile
Kolesa
Avtomobili
najceneje
J. Gorec, Ljubljana,
Gospodarska cesta številka 14.

BAKRENI KOTLOVI
za pečenje rakije uz vrlo jeftine cijene dobijo se na veliko
i malo kod:
METALLUM - D. D.
za promet željeza, kovina i tehničkih proizvoda
Detaljna radnja Ilica 112
Telefon 21-09
ZAGREB Poslovnica i skladište
Ilica 134
Telefon 1-98
Brzjavi: Metallum. 5427

Zahvala.
Vsem svojim cenj. naročnikom
se za dosedanje naklonjenost iskreno
zahvaljujem ter se v bodoče najtop-
leje priporočam, posebno ker mi bo
mogoče željam cenj. naročnikov v
največji meri ustreči.
Filip Priston,
črkoslikar.

Zahvala.
Vsem svojim cenj. naročnikom
se za dosedanje naklonjenost iskreno
zahvaljujem ter se v bodoče najtop-
leje priporočam, posebno ker mi bo
mogoče željam cenj. naročnikov v
največji meri ustreči.
Fran Bricelj,
črkoslikar.

Stroj „ADLER“
v brezhibnem stanju se prodaja za Din.
2.500.—. Ogleda se ga lahko vsak dan
pri tvrdki Odon Koutny, Ljubljana.
Kolodvorska ulica šte. 37. 5433

Remenje
prvorazredno Knochovo za pogon stro-
jeva u dimenzijama 30—250 mm prodaje
jeftino sa skladišta. Glavno zastopstvo za
Jugoslaviju Frković i drug, Zagreb,
Mesičička ul. 5. Telefon 4-45. Podružni-
ca Ljubljana, Stritarjeva ul. 7. Telefon
4-22. 5387

Lep rumen
louski voz
4 sedežen, fino izdelan se po ugodni
ceni prodaja. Ogleda se pri g. I. Stelc,
vinska trgovina, Spodnja Šiška. 5419

ODDAM
v Ljubljani se nahaja lokal proti ta-
košnjemu prevzemu. — Cenj. ponudbe
pod „Odkup 5429“ na upravo tega lista.

Meblovano sobo
išče gospod, ki lahko poučuje fran-
coščino. Pismene ponudbe na upravnish-
vo „Slov. Naroda“ pod „Usluga“. 5431

KEMIČNA TOVAR-
NA d. d. v ŠOŠTANJU
priporoča kjele (iz usnja in kosti) ter
masli (iz usnja in kosti). 5428

Mestna hranilnica v Radovljici razpi-
suje službeno mesto
ravnatelja ev. mesta
blagajnika.
Prostici naj s prilogami spričeval in do
sedanjega službovanja vložijo svoje prošnje
do vključno 20. t. m. pri ravnatelju
Mestne hranilnice v Radovljici. 543

Brašno (moko)
prvorazrednih bačkih in banar-
skih mlinov nudi za najjeftinije
dnevne cijene sa svog skladišta
u Zagrebu.
Veletgovina brašne
Vjekoslav Wieland i drug, Zagreb,
Ilica 191. Telefon 6-43.

Krompirjeva škrobna moka,
pšenični puder,
koruzni puder,
škrob v zabojih po 38 in 50 kilogramov,
krvstajni škrob v ometih po 3 1/2 kg.,
dekstina,
pšenično lepilo za zavijanje ter
škrob za napravljanje lepila (delstra).
nudi **FILIP MAYER, Zagreb,** Gur-
duličeva ulica 8. Telefon 18—31.

Navadno stanovanje
2 sobi, kuhinja se išče v Ribnici na
Dolenjskem ali sama soba s kuhinjo.
Ponudbe z navedbo cene se prosijo pod
„Stalnost 5360“ na upr. Slov. Naroda
5363

Bančni ravnatelj išče
dva elegantna meblirana sobi za
takoj. Plača postanska stvar. Ponu-
dobe pod „Bančni ravnatelj 5303“ na
upravo Slov. Naroda. 5333

Vsakovrsne razglednice
umjetničke, historičke, ljubavne itd.
Papir
svake vrsti uz vrlo jeftine cijene nudi
Češkojugoslovenska naklada J.
REBEJA, Zagreb. 4851

Hiša
v Ljubljani, štacija cesne železnice,
skoraj nova, dvonadstropna, s 7 stano-
vanji, velikim vrtom se prodaja. Izve se
v Ljubljani, sv. Florijana ul. 5/II. ob de-
lanikih od 14 — 18 ure. 5376

Vila enonadstropna
v Tomšičevi ulici, z velikim vrtom.
kot stavljen prostor, se prodaja, radi
smrti lastnika. Ponudba pod „70“ na
oglasni zavod J. Sušnik, Maribor, Slo-
venska ul. 15. 5388

Auto-Dürkopp
s 4 cilindri, ima 4 sedeže in 2 rezervna
edeža, jako dobro ohranjen, za dinar-
ev 25.000.— na prodaj. Več se izve v
Sokoljski ul. 43. v Studencih pri Mar-
iboru. 5354

Iščemo
a popoldanske ure nekaj dobrih moči
pisarniško prakso (eventualno pomoč-
ence v dobrih letih) tudi takih, ki so
seštevanju poserno izurjeni. Predsta-
viti se je poročilno od 4 ure naprej.
Zavarovalna družba „Jugoslavija“,
Sodna ulica 1. 5422

Knjigovodja
sne veleindustrije, zmožen slov., nem-
ke ter deloma italijanske korespondence
eli premeniti službo. Gre najraje v
akemu velepodjetju. Nastop po dogo-
oru. — Cenj. ponudbe pod „Bilanci-
5381“ na upravo Slovenskega Naroda.

Knjigovodja
1. septembrom se sprejmejo:
prodajalka za modno trgovino, prvo-
vrstna moč, kontoristinja z nekaj
prakse in 2 učenki. Samo pismene
ponudbe na tvrdko P. Magdić, Lju-
bjana. 5377

Za tovarno pohištva in vozov se išče
delovodja.
Pismene ponudbe pod „Za Slavonijo 5370“ na upravnish-
vo Slovenskega Naroda. 5370

Zadruga
hrvat. vinogradara
Zagreb, Baroševa cesta
preporuča svoju veliku zalihu dobrih zajamčeno čistih nepo-
tvorenih vina i to stara i nova, bela, cviček (šiler) i črna
uz umjerene cijene, koje kao i uzorce na zahtjev šalje.
Molimo posiet našeg podrumca na Baroševj cesti.

Exportno i importno d. d. u Zagrebu.
Odlo žitarica.
Filiale: Beograd, Szek, Split.
Brzjavi: Impex. Telefon 16—38.
Podržaje stalno skladište:
svih vrsti žitarica, zemaljskih plodina i mlinskih
proizvoda.

Išče se kontoristinja
zmožna slovenskega in nemškega je-
tika, spretna strojevska in stenogra-
finja, za večjo manufakturno pod etje v
Ljubljani. Ponudbe pod „Sretna moč
5363“ na upravnish-vo Slovenskega
Naroda. 5363

Išče se prodajalka
večja tudi korespondence in strojenjsa
proti dobremu plačilu. Preskrba v hiši.
Istotam se išče trgovski učenec iz do-
bre hiše. Ponudbe na naslov J. Krašovic,
Zalec. 5204

Velika zaloga: dvokolesa,
troškovični vozički, šivalni in razni stroji, pnevmatika in
vsakovrstni deli. **P. Batelj, Ljubljana,**
Steri trg 28. Sprejme se v polno poravo,
za emigriranje z ognjem in poniklanje:
dvokolesa, otroški vozički, šivalni in
razni stroji in deli. **Mehanična delav-**
nica, Karlovska cesta 4.

Ruska književnost.
Tražite cjenike ruskih originalnih knji-
ga od Češkojugoslovenske naklade J.
Herejk, Zagreb. 4232

BAKULA (Holzstabge-) **TRSTJE**
za stroje in stene izdeluim z najmo-
dernejšimi stroji ter dobavljam takoj v
vsaki množini naiceneje

Jos. R. Puh,
Ljubljana, Gradaška ul. 22. Telefon 513

Velika izbira otroških vozič-
kov, dvokoles in šivalni
strojev po cenj. **P. Batelj, Ljub-**
ljana, Steri trg 28. Sprejme se v polno poravo za emi-
griranje z ognjem in poniklanje dvok-
lesa, otroški vozički, šivalni in razni
stroji. **Mehanična delavnica, Ka-**
rovska cesta 4.

Alfonz Breznik
biš učitelj Glasbeni učitelj
Ljubljana
Kongresni trg št. 15.
Prvorazredni klavirji, pianini
in harmoniji: Förster, Bö-
sendorfer, Heilmann in drug
(tudi na obroke in posode).
VIOLINE in vsi ostali instru-
menti v bogati izbiri.
STRUNE in vica vseh vrst na deželo in drobno
NAJVEČJA TVRDKA V JUGOSLAVIJI

Gradbeno podjetje
inženir Dukić in dr.
Ljubljana, Resljeva cesta 6
se pr poroča za vsa v to stroko
spadajoča dela. 235

Mesečno sobo meblvano išče
drž. uradnik
tudi na periferiji Ljubljane za takoj
ali 1. septembrom. Kot nagrado za
premoj. Cenj. ponudbe na uprav. Slov.
Naroda pod „Pemog/5373“. 5373

Novo prispeli
cerkveni zvonovi
iz pravega bronu, 10 letno jamstvo na
zalogi okrog 50 komadov različne veli-
kosti pri „Metallum“ d. d. Zagreb,
Ilica br. 134. Telefon 1—93.
Zahtevajte cenik! 5338

Policijski volčji psi
3—4 mesece stari, garantirano čiste
pasme, zdravi in dobri v hrani, silve
barve, stoječih ušes in repa dobije se
za 600 dinarjev v vzgojevališču **Rud.**
Knap, St. Vidob Gint. Zuchtan-
schaft Rud. Knap, St. Velt a. d. Gnan,
Kärnten. — Brzjavi prednost. 5052

Pohištvo raznih vrst
dobite po konkurenčnih cenah edino
le v novozasteti trgovini s pohištvom
Ivan Audlovic, Gospodarska cesta
Keljez, prišliče vrata 38. 5295

Ugodna naložba
kapitala
Delež na premoženju na Spodnjem
Štajerskem (SHS) letni dohodek 300.000
Kron, se radi razmer prodaja za 600.000
Kron. Ponudbe pod Seltene G-legen-
reit 1837 na anončno eksped. „Zentral-
Graz, Stajersko, Brandhofgasse 10.“
5332

Pravno dovoljena, že 20 let ob-
stoječa najstarejša ljubljanska
osredovalnica boljših služb
G. Flux
Gospodarska ulica 4, I. nadstropje levo.
Priporoča in išče osebe vsake vrste za
privatno, hotele in tvrdke. Reflek-
ira se samo na dobra spričevala ali
na pridne začetnice.
Pri zunanjih naročilih znakma za odgovor.

Brinjevec,
ajamčeno pristen, v sodčkih in
steklenicah, nudi na debelo
Parna veležganjarna
Robert Diehl,
Celje.

Velika jugoslovenska tvornica pohištva
išče za takojšen nastop
kontorista ali
kontoristinja
z večletno prakso, večšega hrvatskega
in nemškega jezika v pisanju, stroje-
vska in stenografije ter vseh poslovni-
skih poslov. Reflektanti naj pošljijo
voje ponudbe v nemškem in hrvat-
skem jeziku z naznačbo pogojev pod
broj: „Bodučnost VII.—27 na Blok-
arjev anončni zavod Zagreb,“
—73—. 5337

Veče množine
odpadkov starega in novega
činka in cink. pločevine kupijo
Kranjske tovarne železne, ključavničarske in ko-
vinske robe „TITAN“ d. d., Kamnik.

Mlekarna Virje
nudi lastni proizvod polnomastnega
trapistovskega, groyerskega sira po
najnižjih cenah. Naročila se oprav-
ljajo brzo in vestno.

Pozor! **Vjeresjal**
Na obroke!
Da udovoljimo mnogobrojno izraženoj želji naših mušterija, pro-
dajemo naše poznate satove (ure) uz polakšicu kod plaćanja
krasne remontoir - satove
(za gospodu)
najbolje udešene, 28 sata iduće, sa garancijom od 2 godine, pro-
dajemo uz bezprimjernu cijenu od samo 125 dinara po komad uz
kaparu od 45 dinara i mesečnu odplatu od 8 dinara. Pripislanje
dotičnog sata uslijedi odmah po primitku kapare preporučeno.
Dotični naručitelj neka nam izvoli svoje zvanje priobćiti. Ako na-
ručitelj želi cijelu kupovinu odmah podmiriti, dobije 5% popusta.
Skladište satova
Adolf Mith, Zagreb, Samostanska ul. br. 4.

Na prodaj
lovorni auto „RABA“
5-tonski, dobro ohranjen. Na upogled
pri Gospodarski zvezi, Ljubljana, Du-
najska cesta 29. 5342

Išče se
mesečna soba
s posebnim vvhodom eventualno z oskr-
bo, ali pa manjše stanovanje z oprav-
o ali brez opravre proti zelo dobri najem-
nini. Ponudbe na poštni predaj
št. 53. 4805

Pohištvo
za vse sloje dovršeno, trpežno in ceno,
kakor tudi vse vrste tanečniških del
priporoča **BRATA SEVER, Ljubljana,**
Gospodarska cesta 13. (Kolizej)
4953

Najstarejša slovenska
pleskarska in ličarska
delavnica
IVAN BRICELJ, Dunajska ces. 10,
se priporoča. Izvršitev točna ceno
zmerne. 1250

Kupi se
ob progi Ljubljana — Maribor vila s
3—4 sobami in pritliklami, vrtom in
stranskimi poslopji, če možno z vodo-
vodom in električno razsvetljavo. Kupna
cena do 200.000 K. Posredujevalci izklju-
čeni. **Ing. Napoleon Benyovsky,**
Vrhovine — Lika. 5349

Prvorazrednega knjigovodjo
ki je dobro izvežban v trgovskem knji-
govodstvu in dober bilancist, kakor tudi
prvorazno stenografino in stroje-
pisko išče za čimprejšen nastop družba
Impex v Ljubljani.

Trgovski
učenec
ki je dovršil 2 srednji šoli in ima ve-
selje do galanterijske trgovine, se
sprejme takoj. Hrana in stanovanje v
hiši. Ponudbe pod „Trgovski učenec“
5322“ na upravnish-vo Slovenskega Na-
roda. 5322

Galanterist
prva moč, ki bi imel tudi veselje do
potovanja, se sprejme pod dobrimi po-
goji. Ponudbe do 15. tm. na uprav.
Slov. Naroda pod št. „181 Engro/5321“

Na prodaj so
3 železna vrata, dve dvokrilnici rabljeni
120/260, 220/250, 240/250, steklena
stena 3-10 visoka 4.40 dolga, železna
peč (Dauerbrandofen), lontene cevi za
dimnike, 4 palme, 1 lavorjeva. Naslov
pove upravnish-vo Sloven. Naroda.
5268

Velika zaloga klobukov in slami-
nikov se dobi pri

Franc Cerar

tovarnar v Stobi pošta Domžale
Prevzemajo se tudi stari klobuki
in slamniki v popravilo pri Ko-
vačevič i Tršan v Ljubljani, Pre-
šernova ulica št. 5.

Sprejemanje v sredo in soboto.

Edina tovarniška zaloga
šiv. strojev za rodbin-
sko in obrtno rabo, v
vseh opremlj., mater-
jal predvojni. Dalje
igle, olje, posamezni
deli za vse sisteme
na veliko in malo.

JOSIP PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7.

Večletno jamstvo. — Ugodni plačilni po-
goji. — Popravila se sprejemajo. —

Na veliko in malo po-
trebščine za šivilje, kro-
jače, čevljarje in sed-
larje, sukanec, čevljar-
ska preja, toaletne po-
trebščine, modno bla-
go, pletenine i. t. d.

Jetika!

Specialist za pljučne bolezni

Dr. Pečnik

ordinira v torek in petek: 11 — 12 ure
in 2 — 4 ure v Mariboru, Razlagova
ulica 21.

Vse druge dni pa št. Juriš ob j. z.
3275

Tovarna JOS. REICH

Ljubljana, Peljanski nasip št. 4
Podružnica: Selenburgova ulica 4.

PODRUZNICE: **MARIBOR** Gosposka ul. 38. **NOVO MESTO** Glavni trg **KOČEVJE** Štev. 39.

Barva vsakovrstno blago.
Kemično čisti obleke.
Svetilolika ovratnike, za-
pestnice in srajce.

I. Sandrin,

Ljubljana

Velika zaloga **usnja**, kož, podplatov, gonil-
vsakovrstnega **usnja**, nih jermenov in boksa

na debelo.

Mestni trg 6

Nakup sena.

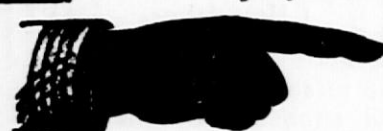
5423

Intendantura Dravske divizijske oblasti, Komanda vojnog
okruga u Mariboru in Celju, Komanda mesta u Ptuj in Sl. Bistrici
prejemajo dnevno ponudbe za nakup sena od producentov in
liferantov.

Pripravljen sen se takoj kupuje po tržnih cenah.
Za večje kupovine zaključujejo se pogodbe 12. avgusta v
Ljubljani in 13. avgusta v Mariboru.

Komanda Dravske divizije E. broj 12.009.

Ne pozabite obiskati našo podružnico, katera je
prejela veliko množino vseh vrst

SINGER

šivalnih strojev, SINGER igel in strojalnih delov, SINGER olja, sukanca in svile.
Lasna mehanična delavnica povečana! Projeja na primerne obroke!
Singer šivalni stroji Bourne & Co, New York.

Podružnice: Ljubljana, Selenburgova ul. 3, Novo me-
mesto, Maribor, Zagreb, Karlovec, Osijek, Brod na Savi, Varaž-
din, Novi Sad. — Zastopstva v vseh večjih okrajih in mestih.

Prvovrstna kolesa Puch

pnevmatiko

Dunlop - Reithoffer - Hutchinson
priporoča

IGN. VOK,
Ljubljana, Sodna ulica 7.

Modni salon Stuchly - Maške

Ljubljana

Zidovska ulica št. 3.
Dvorski trg št. 1.

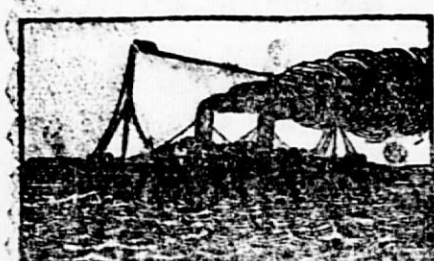
Priporoča

največjo izbero
spomladanskih
klobukov čepa
in slamičkov.

Popravila se
točno izvršujejo.
Žalni klobuki v
zalogi.

Dva ključavničarja

za izdelovanje orodja, samo prvovrstne sile, iščejo Kranjske to-
varne železne, ključavničarske in kovinske robo
„TITAN“, d. d.

COSULICH - LINE

prej (Avstro-Amerikans) Trst - Amerika
prevaža potnike v New York redno 3 krat v juž-
no Ameriko po 1 krat mesečno.

Odplov brzoparnika President Wilson
2. avgusta 1921.

Pojasniti daje in voz **SIMON RMETEC**, glavni zastopnik za Slovenijo v
ne liste prodaje Ljubljani, Kolodvorska ulica 26

Tovarna kovinskih izdelkov N. Grgurevič, Ljubljana, Veliki stradon

dobavlja vsakovrstne odlitke iz medi in rdeče zlitine po
poljubnih modelih točno in najceneje.

Prevzame izdelovanje raznovrstnega okova iz železne
pločevine in iz medi.

Izdelovanje znakov za društva.

Prevzemajo se tudi popravila strojev. Galvaniziranje
(ponikljanje). Okovi iz medi za stavbe in pohištvo.

Transformator

elektrotehnična tovarna

družba z o. z.

Ljubljana, Dunajska cesta št. 75.

izvršuje:

transformatorje
in motorje,
slikalne naprave
in aparate.

Popravlja:

ose vrste električnih
strojev in aparatov.
Generalno zastopstvo
svojevrstne torike

Felten & Guillaume

tovarne električnih kablov
in električne vrvice.

velika zaloga

motorjev, kablov, vrvic
in izolirane cevi.

Tel. 142 in 230. Poštni predal 144.

Novost!

Novost!

AUSTRO - DAIMLER SA 6 CILINDRA!

može se pogledati kod

Jugoslavenske industrije motora d. d. Zagreb, Sudnička ul. 5.

Interesenti koji žele bezplatnu pokusnu vožnju neka
prijave svoju adresu do 10. avgusta o. g.

Poziv na prevzem delnic.

Dne 29. junija 1921 se je ustanovila delniška
družba „Jadranska banka v Beogradu“, katera
je prevzela naše podružnice v kraljevini Srbov,
Hrvatov in Slovencev.

Delniška glavica Jadranske banke v Beo-
gradu znaša

Din. 7,500.000.—

in je razdeljena v 75.000 delnic po 100 Din.
nominalne vrednosti.

Jadranska banka v Trstu prepušča svojim starim
delničarjem za vsako delnico Jadranske banke Trst po eno
delnico Jadranske banke Beograd za ceno po Din. 150.—
plus 5% obresti od 1. januarja 1921.

Prevzem delnic Jadranske banke Beograd se bo vršil
proti predložitvi in žigosanju delnic Jadranske banke v
Trstu pri blagajnah našega zavoda v Beogradu, Celju, Du-
brovniku, Kotorju, Kranju, Ljubljani, Mariboru, Metkoviću,
Opatiji, Sarajevu, Splitu, Šibeniku, Trstu, Wienu, Zadru
in Zagrebu, kakor tudi pri blagajnah Banke i štedione za
Primorje na Reki, Sušaku in v Bakru.

Prijave za prevzem delnic Jadranske banke v Beo-
gradu se sprejemajo pri imenovanih blagajnah do vštete-
ga 30. septembra 1921.

V mesecu juliju 1921.

Upravni svet
JADRANSKE BANKE V TRSTU.

Telefon št. 503.

Štev. pošt. čekov. urada SMS 12051.

OBRTNA BANKA

v Ljubljani Kongresni trg št. 4,

daje kredite v obrtni svrhe po izrednih pogojih, pospešuje ustanavljanje
obrnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najugodnejše.

Vloge na knjižice in na tekoči račun obrestuje s

4%

od dne vloge do dne dviga.